

РІК XIX. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. ЧЕТВЕР, 3 СЕРПНЯ 1911. ЧИСЛО 31.

VOL. XIX. JERSEY CITY, N. J., THURSDAY, AUGUST 3, 1911. No 31.

НОВИНКИ.

Пенсія для робітників. Одинокий соціаліст-посол в тутешній Палаті Послів в Вашингтоні вніс 31. липня с. р. законопроект, жадаючий, аби кожний робітник і робітниця, які скінчили 50-ий рік життя, діставали з державної каси по 4 дол. тижневої пенсії. Біл жадає іменования комісії з членів усіх трьох партій, заступлених в Конгресі, в цілі зібрання дат, потрібних до унормовання виплати старечих пенсій. Яка доля стріне сей біл в Конгресі, в яким є заступлені самі тільки фабриканти і капіталісти — се дуже легко предвидіти.

Осторожно з крилами і хвостами! З днем 1-го с. м. в стейті Нью Джерзи стало обов'язувати право, заказуюче жінкам носити на капелюхах крила і хвости птахів, остаючих під охороною. Право се буде переведене вельми строго і за перший случай переступлення його, где кара 20 доларів. Тому позір, жінки і дівчата, остаючи в границях славного москітового стейту.

Трост хлібовий. Як доносять, завязує ся тут величезний хлібовий трост, за яким стоять такі мільярдери, як Морган, Фрік і інші, переважно властители залізного тросту. Вони хотять дістати в свої руки не лиш монополі на печенє хліба, але також контролювати продажу усеї краєвої пшениці.

Чудотворний лікар в криміналі. Розправа против славного звісного д-ра Фердинанда Гартмана, що то вів голосний лічничий інститут на 14. улиці, відбулась минувшого тижня перед судіями присяглими. Вона закінчилась ся засудженєм доктора, що лічив всякі хороби листами, на 15 місяців вазніці. Декотрі лишень руські часописи в своїм часі доносили про арештованє Гартмана, другі все таки його оголошенє друкували дальше. Кара вимірена йому, здаєсь, є надто низька, коли зважимо величезне число осіб, котрим сей доктор не поміг, а лиш пошкодив; „однак все таки вона буде наукою для інших дурно-лапів“, як се слушно зазначив в своїй бесіді п. Кінкейд, інспектор почтовий, котрий провадив слідство. Гартман зістав засуджений за уживанє почти Злучених Держав в цілях шахрайських. Для приміру, в який спосіб сей лікар натягав легковірних, подам один лік, який з соток інших виказала розправа. До доктора зголошували ся молоді дівчата та хлопці, що зазнали заводу в любові і славний Гартман і на се радив. Мішав чисту воду з зеленим милом, назвав се лікарством на любов

(love medicine) і продавав по 10 доларів за фляшечку. Скільки се лікарство помогло, вартоб поспитати сих немудрих, що його купили. П. Кінкейд заявив, що слідуюча розправа відбуде ся против другого такого самого лікаря, Collins'a, і інших, йому подібних чудотворців. — А. Вала.

Ліга некурячих. Оноді заініціоровано тут нове товариство під назвою „Протективна Ліга Некурячих“; ся ліга має на цілі попірати такі публичні права, що заказують і ограничують куренє тютюну на публичних місцях, старати ся про нові потрібні в тім напрямі права, і співділати з санітарною адміністрацією, з людьми, що контролюють реставрації, готелі, галі, будинки і т. д. Головна канцелярія ліги буде в Нью Йорку, а перший річний мітінг відбуде ся в четвер, 14. вересня с. р. — А. Вала.

Огонь. „Армія Спасеня“ (Salvation Army) не має щастя в Ст. Люїзі, бо оноді їх будинок, званий „бараки“ погорів другий раз; з 4. поверхового будинку лишились тільки стіни, а один чоловік стратив житє. Сім літ минуло від першого огню, при яким три пожарні стражники постраждали житє. — А. Вала.

Найбільший корабель. Компанія Кунарда перемінила пляни парохода Аквітанія, після яких має се бути найбільший пароплав на світі. Довжина його буде виносити більше як 400 стіп, то значить, о 10 стіп більше як є довгий 50 тисяч тоновий корабель Імператор Гамбурсько-Американської Лінії, що буде готовий з весною 1913 року. Скорість Аквітанії буде о один вузол більша, як німецького „Імператора“ і буде в силі забрати в свої каюти 4000 пасажирів. — А. Вала.

Американські ошусті. Сотки жінок в місті Йонкерс, Н. Й. готові злізнути агентів, що продавали залізку до прасованя, наколи б ої лиш показали ся ще раз в місті. Продавані залізку мали бути патентовані і поєднати властивість, що раз загірті, оставали однаково гарячі через 16 годин. Штука коштувала 3 дол. І дійсно, залізку остали гарячими цілих 16 — але не годин, лиш минут, отже якраз так довго, щоб зручний агент зміг драпнути за десяту вулицю.

Відкрите австрійського парламенту. У вівторок, 18-го липня, о 12-й год. в полудне наступило торжественне відкрите австр. нового парламенту. Посли удали ся до цісарського замку, де цісар відчитав престольну промову, висказуючи у ній,

чого жадає держава від народних представителів. І так передовсім збільшеня воєнної сили на суші і на морю. Природно, що таке збільшенє потягне за собою величезні нові видатки і тому то треба ухвалити підвишенє різних оплат, та введенє нових податків. За се малаб ся зменшити військова служба з 3-ох на 2 літа. Рівнож уряд повинен заняти ся і звернути особливу увагу на управленє еміграції. Бесіда цісаря вказувала ще на всілякі інші народні потреби, однак всі вони находять ся на другім пляні. Головною і першою задачею парламенту має бути — після жадань цісаря — збільшенє війська, фльоти і податків та ще раз податків. Чи однаковож новий парламент окаже ся дуже слухняним і податливим для гарних слів цісаря — се ще питає.

Наші послы в парламенті зєднали ся в „Український Союз“. З початку був замір заснувати одноцільний український клуб, деб усі послы-Українці виступали в усіх справах солідарно, в єдності. А з таким клубом, числячим 28 послів, мусілоб правительство вже рахувати ся. На такий клуб годили ся вже всі послы з національно-демокр. табору, та всі послы з Буковини. Одні тільки радикали скирили і розбили єдність укр. клубу, роздроблюючи і так слабкі наші сили. Щоб не розбивати єдності до кінця, згодили ся остаточно наші послы на се, що повстали три клуби, а іменно: український клуб, в якого склад входять 18 послів націонал-демократів, радикальний клуб з 5-ох послів радикалів, та буковинський клуб з 5-ох послів з Буковини. Всі ті три клуби лучать ся однак в „Український Союз“, який в усіх важних народних справах йти згідно і солідарно. Головою став др. К. Левицький, першим заступником п. Василько з Буковини, другим заст. др. Лагодинський, а третім др. Окуневський. В сей спосіб якое полатано славному руську єдність. Два кацапські послы „ходять, блудять“ по під двері чеських клубів, та впрошують ся, аби їх там прийнято. Чехи однак до сих пор не дали їм ще рішучої відповіді. Укр. соціаліст, С. Вітиш пішов просто до „інтернаціоналів“.

E135

Маркіянове сьвято. На день 6-го падолиста с. р. припадають столітні роковини уродин Маркіяна Шашкевича, першого пробудителя і віщуна кращої долі на галицькій землі. І де лиш лунає руське слово, де лиш гомонить руська пісня, де ся руське серце, там будуть обходити величаво се велике — друге в сім році — народне сьвято. Передовсім Галичина,

якої Він був сином і яку воскресив до нового, культурного житя, обходити-ме столітні Маркіянові роковини вельми величаво. Видно се з горячої відозви до народа, виданої сими днями представителями усіх наших найповажніших так просьвітних, як і економічних та політичних інституцій. Ся відозва, підписана І. Кивелюком за просьвітні організації, д-ром Ев. Олесницьким за економічні організації, д-ром К. Левицьким за політичні організації та Вол. Шухевичем за музичні організації, кінчає ся словами: „Нехай-же кожний, по силам і змозі, причинить ся до відсвяткованя пам'яті Маркіяна! Помянім нашого Поета, докажм, що „руське в нас серце і віра руська“! — Чи чуєш, американська Русе?..

ВІД ГОЛОВ. УРЯДУ Р. Н. СОЮЗА В АМЕРИЦІ.

Розмет за місяць липень 1911.

Розхід за місяць червень с. р. єсть: За померших членів або їх жени і за випадки каліцтва.

Відлі.		
247.	Чаплій Стефан	\$500.00
28.	Котик Лукач	1000.00
223.	Дзюбак Фелікс	1000.00
14.	Чубяк Семан	1000.00
192.	Врублевський Яків	900.00
209.	Курдила Каспер	1000.00
110.	Гамада Агафія, ж. Івана	400.00
6.	Ляшевич Марія, ж. Андр.	400.00
205.	Кодур Анна, ж. Юрія	400.00
37.	Фицип Марія, ж. Дмитра	400.00
1.	Амбіцка Мар., ж. Михайла	400.00
78.	Пивовар Марія, ж. Василя	400.00
1.	Оліяр Іван	100.00
46.	Рапавий Дмитро	100.00
106.	Косар Данько	100.00
222.	Врозайтес Станіслав	100.00
185.	Бурчак Дмитро	200.00

Разом виплачено за померших	\$8.400.00
Платня Гол. уряд. за лип.	270.00
Адміністр. Союзу за липень	122.83
Статуту Р. Н. С. рус. і слов.	1.415.00

Весь розхід виносить \$10.207.83 Розмет платить 11.636 членів на ціле посмертне (кожний по 82 цнт.) і 1654 членів на пів посмертного (кожний по 41 центів).

Крім того кожний член платить за орган „Р. Н. Союзу“ по 10 центів, на Резервовий Фонд по 5 центів, на Народний Фонд по 1 центі, на Фонд Бідних по 1 центі, на Еміграційний Фонд по 1 центі.

Член на ціле посмертне платить 1.00 дол., а на половину посмертного 59. центів.

Дм. Капітула, гол. предсід.

А. Шаршонь, гол. касієр.

С. Ядловський, гол. секр.

ДОПИСИ.

3 Philadelphia, Pa.

„Умер син України і тіло поховали в сирну землю“. Ось такі слова дуже часто можна спіткати в руських часописах. Короткі ці слова — однак читаючи їх, тоска стискає груди, а з очей капють слези жалю за народним робітником, за людиною, що невтомимо боролась за ідеали поневоленої України. Та хоч сердечні сини України умирають, пам'ять про них живе і жити-ме по віки.

Сумною вісткою приходить ся нам, Філадельфіяцям, поділити сі з усіма, хто лиш тільки интересуєсь народним життям: ось нова могила виросла на землі Вашингтона, в котрій спочив один з синів України, бл. п. Іван Кречковський.

Зі смертю сего патріота філадельфійська Русь понесла невіджаловану страту, і тому сотки людей заплакали над його труною.

Не від річи буде подати бодай в коротці дещо з життя-діяльності, про смерть та похорон покійного робітника на народнім та церковнім полі.

Бл. п. Іван Кречковський родив ся 24. червня 1878 року, в селі Могильниця, повіт Тереховля, Галичина. Школи нормальні покінчив в родиннім селі, відтак учив ся за дяка в Зарваниці, потім ходив до дяківської школи в Бережанах, котру скінчив в 18-ім році життя. Будучи дяком, та безнастанно стикаючи ся з народом, з запалом ширив просвіту та ідею незалежності України, котру любив до безтями, і за котру нераз прийшло ся йому гірко терпіти від ворогів.

Брав живу участь в народнім і політичнім житю і де лиш міг, картав хрунів, не уважаючи, що може стратити посаду. Таке і стало ся в Хоросткові. Не могучи стерпіти кривд народу, покинув Галичину в 1902 р. і приїхав до Америки, до міста Філадельфії, Па. Тут дістав тяжку роботу в залізній фабриці; та тяжка фізична праця не зломилла його любови до народу. Познакомивши ся з кількома свідомішими одиницями, спільними силами став будувати підвалини під філадельфійську Україну. Заложили Тов. „Любов“, від. 45 Р. Н. Союзу, читальню „Просвіти“, та товариство „Американських патріотів“. В сих, та других товариствах, став померший щиро працювати, не жалуючи труда та гроша. Рівнож охотно грошево підпомагав всякі народні цілі, і при кожній складці, які були, чи то на пам'ятники, чи фонди, чи до старого краю, чи тут, його ніколи не бракло; — навіть в останніх днях, коли чув, що мусить умерти, записав 100 дол. на „Рідну Школу“. Під його проводом зазвеніла пораз перший українська пісня в Філадельфії на кількох концертах і представленнях.

В останніх часах, коли то на останній конвенції Р. Н. С. ухвалено змінити назву і т. п. виступив з сеї організації, хоть належав до нїєї кілька літ, та взяв живу участь в заснуванні нового Р. Н. С. де був контролером, і для якого з'організував тов. „Надія“.

З приїздом Владики до Філадельфії дістав там-же посаду дяка; — та через інтриги кількох темних одиниць, не могучи дивити ся на їх поступованє, а не маючи сил рішучо проти них виступити, кинув парафію; бачучи, що народне житє заснічує ся, став нервовим. Тут і треба глядіти початку його хвороби. Через деякі непорозуміння з Владикою відтягнув ся на самоту і то збільшило ще його хворобу. Старав ся лічити, засягав по-

ради кількох лікарів, стратив 300 дол. на ліки, та не найшов бажаної помоги та полєкші. Думаючи, що гадка про супружество розірве його, постановив оженити ся з дівчиною, котру любив. Та на перешкодї йому станула церква.

Не могучи оженити ся ні дістати помоги у лікарів, а боячи ся божевільства, постановив вилічити ся „ошованими пігулками“. 13-го червня, о год. 6-ій рано, вистрілом з револьвера покінчив своє житє. Вість про його смерть блискавкою облетіла місто. Сотки людей відвідало тіло, і не один заплакав гірєнько, бо померший був чоловіком широко знаним, чесним, товариським. Доказом пошани є се, що на його домовині майже всі товариства зложили вінці та вислали на похорон своїх репрезентантів. Ось написи на вінцях: „Основателеви та патріоту“ чит. „Просвіти“; „Основателеви і робітникови“ Тов. „Любов“; „Вірному синові України“ Бр. сьв. Володимира; „Від брата Петра“; „Від сестри“; 2 вінці від нареченої: „Мому дорогому Іванови“ і „Працїй дорогий Іване“; „Доброму Товаришу“ брата Слободяни і т. п. Дня 16-го червня зібрало ся много народу, щоб віддати покійникови послїдну прислугу. Першу бесїду виголосив д. К. Білик, порівнюючи житє чоловіка з цвітими. В своїй довгій, сумній а пориваючій бесїді висказав, що пам'ять людей, котрі працювали для народу не вмиє, не загниє. Не одному капали слези з очей. Другий говорив Р. Слободян; сеї бесїди віддати пером не мож, бо тут говорило серце, а за кожним словом, котре виходило із зболїлої груди, нарід вибухав плачем; плакав бесїдник, прощаючи „сина України“, „завязаного козака“, „патріота“, товариша, примінюючи слова:

Серед праці на сьвіт Ти родив ся,
Серед праці тяжкої зростає,
Серед праці ідеш до могили,
Не діждавшись того, щось бажав“.

Винесли домовину на караван, за яким в 18-ох повозах їхали делегати товариств, родина, товариші, а товпа народу в останнє проводжала тлінні останки з пісню „Ми в бою“. Пориваючи бесїду виголосив опісля опять д. К. Білик; дальше говорили д. П. Кознарський і д. Т. Грицей.

Вартоб хоч в скороченій начеркнути сеї пориваючі бесїди, повні жалю, а zarazом завзята, та себ забрало за багато місця. По бесїдах залунали народні гимни, і їх звуки полинули широко по цвинтарній тиші, і легкі філі вітру понесли стогін і плач, а zarazом і якусь надію гень... гень...

Спочивай, невтомимий борче за народні кривди, нехай ся чужа земля буде тобі легкою!

А ми не спічнемо доти, доки не пробудимо сплячих синів України, з котрими разом завзято постоїмо за її ідеями.

Роман Слободян.

3 Wheeling, W. Va.

Дня 11-го мая с. р. з'організовано тут братство сьв Івана Крестителя. Організатором був Іван Ворик. Записало ся на разї до братства і до Р. Н. Союзу 29 членів. Гроші, котрі були зібрані, вислано на книги братські, печать і чартер до гол. предс. Дм. Капітули; гроші на книжочки платничі, відзнаки і грамоти відослано не до гол. організатора, І. Моранця в Chicago, Ill., лише до бувшого організатора, М. Белі, котрий відступив від Р. Н. Союзу, а приступив до другої організації, про що цілком не знав Іван Ворик.

Кожний член був дуже вдоволений, що братство зістало з'організоване;

але коли прийшла часопись „Шершень“, настало велике забурєнє поміж членами, і кожний казав, що зістав опуканий. Організатор толкував, як ся то стало, але члени не увірили. Аж доперва як прийшли статуті, грамоти, відзнаки, книжочки платничі і часопись „Свобода“, тоді кожний увірів, що не зістав опуканий.

Тепер вже все є в порядку, тому, братя, вступайте до братства Р. Н. Союзу. Лучім ся, працюймо всі разом над нашим добром, бо если ми самі не будемо ся старати про власне добро, то ніхто чужий нам не допоможе, але ще висьміє ся з нас. Нам тут на вільній землі легко прицювати для нашого власного добра, бо ми не мусимо підлягати ніякому чужому народови, так як наші братя на власній землі. Если будемо всі разом, влучности, станемо одним серцем і одною думкою, то скорше чи пізнійше і для нас мусять наступити гарні дні.

Ст. Дикий.

3 Woonsocket, R. I.

Почуваю ся до обовязку подати кілька слів про вонсокецьке товариство „Запорожська Січ“.

По многих колотнечах, які щасливо проминули, настала велика охота між нами заснувати товариство „Запорожська Січ“.

І справді вже на саму згадку про се в кожнім енергійніше заграла кров, кожний взяв ся горячийше до роботи на народній ниві. І заложено товариство. Тут приходимо одні другим в поміч, тут загриваємо одні других до борби за права і волю.

Тут час від часу встає між членами спомин про нашу бувальщину, про наших колишніх руських панів, що нас відрекли ся, про боярів, що перейшли на латиньство, про руське міщаньство, що ополячилося, про завязятих героїв, що на палях вмирали.

Тут оплакуємо і теперішні злидні, які зависли над нашим поневоленням народом там, в старій нашій вітчизні. Кров бурить ся на спомин про М. Каганця, М. Січинського, А. Коцка.

Тут можна нераз побачити, як члени важко задумали ся над тим, що то вже не виробляє ся з тим руським народом, який ще тепер недокислі москаліки хотять зробити кацапами.

Тому Ви, славні вонсокецькі Запорожці, що зрозумілисте гаразд ціль товариства, та не мало трудів доложили до нього, тримайте ся кріпко початого діла, не дайте йому заснігити ся.

А я, як організатор того товариства, звиваю Вас, Ви Руси орлята, до бою! Ставайте плече об плече і як колись втікали Татари аж в другу част сьвіта, так і теперішні враги втічуть перед нашою згідною силою і міццю.

З осїбна складаю на сїм місци подяку Впв. о. В. Довговичу, котрий не жалує трудів, та докладає всіх своїх сил, щоби прийти в поміч молодому товариству.

Т. Магальс.

3 Allentown, Pa.

В Алентаві, Па. відбуло ся „Віче“ дня 16 липня в справі Мирослава Січинського при численній участі людей.

Перший реферат виголосив д. Марко Шеремета, обговорюючи обширно галицьку недолю та вчинки графа Потоцького, рільні страйки, Ляцке і Коропець, Чернихів, та вбїте Марка Каганця.

По нїм забрав голос Лука Хемій, говорячи обширно про еміграцію з Га-

личини, та про недолю конституційну австрійської держави.

По скінченю бесїд приступили присутні до підпису петиції. Зібрано повисше 180 підписів.

Лука Хемій, предс.,
Стефан Гайдай, з. пр.
Николай Фарик, секр.
Стефан Палениця, орг.

3 Seymour, Conn.

Дня 3 го липня с. р. відіграно заходом читальні „Просвіти“ в Seymour, Conn. аматорське представлєнє. Грано-штуку „Американський шляхтич“. Представлєнє зачало ся точно о годині 8-ій вечєром. Явило ся багато людей, так місцевих як і з дооколичних плеїзів, з Ансонії, Дербі та Шельтона, Конн. Перед самим представлєнєм вийшов на естраду Вєч. о. Павляк з Ансонії, Конн. і пояснив ціль представлєня, як також попросив публику о спокійне захованє ся підчас представлєня. Представлєнє випало надсподівано добре. Видко, що пп. аматори і аматорки, як також і їх режисєр, п. С. Вітяк, не мало вложили праці, коли відіграли так удачно свої ролі. Тут не зашкодить познакомити ся з особами, котрі брали участь в представлєнє. І так: Анна Бойко (Євка) відіграла свою ролю добре; Стефанія Вітяк (донька Євки) грала знаменито. Ролю Михайла відіграв Ф. Дзядик досить добре. А вже найліпше відіграла свою ролю п. М. Пашко, котра вповні зрозуміла і віддала свою річ як перворядна артистка. Також добре відіграли свої ролі і другі аматори, як Н. Н. ролю Джорджа, А. Вольба ролю Гриця, А. Предзімірський ролю Петра, Михайло Гапій ролю Данька, І. Зелик ролю Івана, Петро Гаврилюк ролю Василя, М. Зопко ролю Зюзанни та Н. Смії ролю детектива. Між I. а II. актом віддеклямувала дівчина Т. Гавриляк стих „Вже більше літ двіста“. По представлєнє д. В. Каськів, дяко-учитель з Ансонії, Конн. подякував публіці, що численно зібрала ся, та знала оцінити працю аматорів. На закінченє відєспівали шкільні діти під проводом свого учителя д. Каськова пару пісєнь, та гості помалу порозходили ся до дому.

Так відбуло ся перше театральне представлєнє в Seymour, Conn.

Гість.

Спростованє.

В 27-ім числі „Свободи“ з 6-го липня появила ся допись з Перт Амбой, Н. Дж., під заголовком „Славне Віче“. Між иншими під тою дописю на превелике моє здивованє я найшов підписанє і своє ім'я.

Отсею дорогою заявляю, що я сеї дописи не писав, ніколи її не підписував ані сам, ані нікого не уповажнював, щоб мене підписав, та що про сю допись я доперва тоді дізнав ся, як її побачив випечатану в дотичнім числі „Свободи“. Заразом заявляю, що братів Пелешаків знав я в старім краю, як патріотичні, діяльні одиниці, а тут в Америці не чув і не бачив в їх поступованю нічо такого, що приносилоб їм нечєсть.

Як назвати такого чоловіка, що підписує без позволеня, та навіть без найменшого повідомлєня, імена других під статею, під якою не має відваги покласти своє власне ім'я — сє лишаю йому самому до скваліфікованя.

Стефан Кордіяка,
683 State Str., Perth Amboy, N. J.

„SVOBODA“ (LIBERTY)

THE RUTHENIAN WEEKLY

Published every Thursday at
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Published by
The Little Russian Nat'l Union
of America.

Established 1893.

JOSEPH STEKIEWICZ, editor
83 Grand St., Jersey City, N. J.

K. KIRCZOW, manager
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Terms: Two dollars a year.

The largest circulation throughout the
United States, Canada and Europe.
The only advertising medium. Rates
furnished on application.

Entered as second-class matter March
30, 1911, at the Post Office at Jersey
City, N. J., under the Act of March 3,
1879.

„С В О Б О Д А“

часопис для руського народу в Америці
і орган „Р. Н. Союзу“, виходить що
тижня в четвер і коштує:

в Америці на 12 місяців \$2.00
до старого краю на 12 місяців ... \$2.00
в Америці на 6 місяців \$1.00

Оплатувати газету треба завжди з гори.

Гроші треба посилати в режістрованих
лісті, або через експресовий або
почтовий моні ордер. Моні ордер, то є
грошовий переказ, котрий дістанете від
почтара або агента на експресовім офісі,
пішліть на нашу адресу, бо без того
ми не годні грошей дістати.

Адреса:

„SVOBODA“

83 Grand St., Jersey City, N. J.

Число телефону 498.

Дописи просить ся писати лишень
на одній стороні картки. Дописи, непри-
гожі до друку, нищать ся, гаколи з гори
не було зазначено, що жадає ся їх звороту
і не було залучено марок на зворот.

Пугачі.

Ви чували дещо про пугачів, якжеж
би ні!... Забобонні люди боять ся сих
нічних птахів, бо вони дішують лихо,
а нераз і смерть. Як пугач сяде де ве-
чірною або нічною порою на даху, чи
на дереві і крикне своє зловище: пугу!
— то людина, що почує сей ненавист-
ний крик, мусить безпримінно попасти
ся в лаби якогось нещастя, або таки
„возьме“ і умре!... Розумні люди смі-
ють ся з сих забобонів, але і найрозум-
ніший чоловік мусить признати, що
„сєпів“ пугача не визначаєть ся вели-
кою красою і таки добре дере ухо.

Такі пугачі знаходять ся нераз і між
людьми. Вони лякають ся світла, бо
всяке світло разить їх сліпкуваті очі,
зате в нічний темряві, оттак собі тиш-
ком-нишком, сї пугачі в людській подо-
бі гукнуть собі нераз своє „мелодій-
не“ пугу! і тим пугуканем заставляють
„убогих духом“ людей потерпати о свою
скіру. Розумієть ся, що пугачі-люди не
принесуть нікому шкоди (на те вони
за глуші), але все таки неприємно чо-
ловікові прислухувати ся до того пугу-
каня.

Один з таких пугачів відсєпівав
свою мелодію в ч. 6-тім „Народної Во-
лі“. Сю свою мелодію він затитулював:
„Що чувати в Нью Йорку“, а підписав
ся: „Ньюйорчанин“. Не мав, бачите, від-
ваги підписати ся повним своїм іменем:
„Ньюйорський пугач“, тай тому скоротив
трохи своє чесне ймено... Насєпівав він
в тій дописи (читай: пугуканю) не ду-
же багато, але за те поробив всіх нью-
йорських громадян... злодіями. Не по-
добала ся цьому пугачеві гадка ньюйор-
ських Українців, що стремлять до осно-
вання свого Народного Дому, і давай
вмовляти в читачів „Народної Волі“,
що опусувателі сєї народної твердині
розкрадуть (!) на сюйціль призирані

гроші. Дослівно він каже так: „Ми-б
раді бачити в Нью Йорку „Народний
Дім“, на котрий вже три рази вибирали
гроші, дерли людям очі, і помімо сего
подавились всі три рази тими доляра-
ми, а тепер заходить велике питання,
в чий то кишені спічне четвертий нью-
йорський „Народний Дім“.

Чесний „Ньюйорчанин“ помилив ся
тут на стільки, що не вгадав дотепе-
рішного числа Народних Домів в Нью
Йорку. О скільки нам відомо, в Нью
Йорку не було ще доси ніяких Народ-
них Домів і сей, що тепер оснований
ся, се рішучо перший, а не четвертий!
Був колись вправді на нашій амери-
канській Русі один „Народний Дім“,
але се була інституція бізнесова, опе-
рта на уділах і мала характер не лю-
кальний, а загально американський.
Люди купували уділи (шери) і споді-
вали ся з того великих зисків. З причи-
ни лихої господарки ся інституція впа-
ла і уділовці потратили більшу част-
ну своїх паів. Унадок сєї інституції
спричинили „патріоти“ провінціональ-
ні, але ніяким чином „політиkerи нью-
йорські, що показували грубіші і дов-
ші носи, як старокрасів індіки“, з ко-
трих добр. Ньюйорчанин так собі не-
вмістно кепкує. Теперішні основателі
„Укр. Нар. Дому“ в Нью Йорку, се не
„політиkerи“, але звичайні собі робіт-
ники і вони певно не мають на своїй
совісті ніякої людської кривди. Вони
доси не орудували ніякими народними
фондами, тай тому не мали змоги „да-
вити ся людськими долярами“: навпаки,
сї „політиkerи“ давали свої власні до-
ляри на всілякі народні інституції, а ко-
ли сї інституції упали, чи засєнілись,
— то се рішучо не їх вина, але тих „ви-
бранців народу“, що тими інституціями
легкодушно правили і їх сьвідомо, чи
несьвідомо загризли. Колиж добр. Нью-
йорчанин намагає ся сих чесних нью-
йорських громадян поробити заздале-
гідь злодіями народного гроша, то він
їх тяжко і то без найменшої причини
кривдить, а через те він заслугує впов-
ні на назву: пугач!

Коли Ви, добр. Ньюйорчанине, так
„горячо і щиро“ бажаєте бачити в Нью
Йорку „Народний Дім“, то пощо підда-
єте в сумнів добру волю своїх співжи-
телів, і пощо робите злодіями тих лю-
дей, котрі ніколи нікому нічого не вкра-
ли, а навпаки ще другим позволяли об-
крадати ся?... Чи пишучи до „Народної
Волі“ свою остерігаючу статю, Ви ру-
ководили ся серцем, чи розумом, чи та-
ки прямо низькою злобою?! Чи часом
Вас, добр. Ньюйорчанине, не розболів
живіт ізза того, що ньюйорські „злодії“
не вибрали Вас... своїм касієром? І ці-
каві ми, кільки то Вашого власного
гроша пропало у тих „чотирох Народ-
них Домах“ в Нью Йорку?... Ану ска-
жіть, яку силу гроший жертвували Ви
доси на сї „чотири“ Нар. Доми, або на
які інші народні цілі?

Та з Вами мабуть шкода полемізу-
вати, бо Ви родили ся тільки на те, що-
би пугати несьвідомих і необачних лю-
дей. Кажемо несьвідомих і необачних,
бо сьвідомі і обачні не налякають ся
Вашого пугуканя і зроблять свою на-
родну повинність без Вас, а навіть про-
ти Вас! Вам, добр. Ньюйорчанине, і чи-
тачам „Народної Волі“, треба знати,
що „Народний Дім“ в Нью Йорку буде
оснований, хочби всі пугачі і гайворо-
ни з цілого сьвіта з'єднали ся і завзяли
ся проти його основана! Прийміть се
ласкаво до відомости і дайте про се зна-
ти усьому своєму совячому родови.

Ньюйорські „злодії“ мусять мати
свій власний захист, а коли їх дозго-
літна мрія увінчаєть ся пожаданнями у-
спіхами, тоді прийде черга на Пітсбург,
бо там також відчуваєть ся велика по-
треба сьвідомого народного пристанови-
ща. Як тільки пітсбурські „злодії“ упо-
рають ся з фондом бл. п. о. Стефано-
вича, тоді напевно возьмуть ся за бу-
дову своєї власної хати, а ньюйорські
„злодії“ зі щирої душі їм радо і охот-
но допоможуть. Найперше мусить стати
Народний Дім в Нью Йорку, відтак в
Пітсбургу, оїсєля в Скрентон чи навіть
в Оліфанті і т. д. Наше народне жите
не може розвивати ся в польських, а
нераз навіть в жидівських „галах“; ми
мусимо подбати о свої власні націо-
нальні твердині, бо без того будемо віч-
ними наймитами. Сю пекучу потребу
розуміють напевно всі наші американ-
ські родимці і попруть морально, а ще

більше матеріально змагання тих оди-
ниць, котрі про се старають ся.

Сьогі обставини і сьогі невідкличної
конечности не розуміють і не відчують
хїба всілякі (на щастє не многі) пуга-
чі та гайворони, які своїм поганим ве-
реском наносять рідній справі тільки
шкоду в формі зневіри у власні сили,
та байдужности до всіх народних по-
треб. Та наші загал, знаний широко із
своєї жертволюбности, не дасть збала-
мути ся ніяким пугачам та гайворонам
і подасть помічну руку тим щирим лю-
дям, котрі кладуть основи під наше на-
родне відродженє.

Ньюйорські Українці справу будови
власного дому добре вже обдумали. Во-
ни вправді надіють ся помощи від ці-
лої американської Русі, але коли ся
американська Русь відтягне ся від сво-
го морального обовязку, то побудують
Народний Дім своїми власними сила-
ми. Се народна конечність і з тим кож-
дий сьвідомий чоловік мусить числи-
ти ся!

Воно в тій справі так, як і з инги-
ми подібними справами: дай — не дай,
але не лай! Критикувати народну робо-
ту і вишукувати „злодіїв“ там, де їх
зовсім нема, — се річ легка і сю „ро-
боту“ потрафить зробити перший ліп-
ший пугач... Але якже інакше має ся
діло, коли прийдеть ся самому „пуга-
чеві“ закотити рукави і стати поруч з
другими щирими робітниками до справ-
ньої і позитивної праці! Тоді такий „ча-
родний пугач“ не тільки сам нічого не
зробить, але ще й другим накидає під
ноги багато тяжких колод. Чесний до-
писуватель „Народної Волі“ забуває
чомусь, що в ньюйорськїм комітеті для
будови власного Народного Дому самі
тільки робітники. Там нема ніяких
„батьків народу“, нема тої псевдоїте-
лігенції, що то часами любить поживи-
ти ся коштом меншого брата... І деж
тут причина сумнівати ся про добру во-
лю теперішнього комітету, коли в його
складі не найдеши і зі сьвічкою таких
людей, що лакомлять ся на чуже добро.
Хибі наш народ, те самі лише злодії?...
Ей, пане Ньюйорчанине, не бийте пу-
блично в лице бодай тих, що ще доси
ніякій народній справі не спроневірили
ся! Руки теперішнього ньюйорського ко-
мітету для будови „Українського На-
родного Дому в Нью Йорку“ чисті і не-
порочні! Се собі на будуче затайте і не
шкалюйте без причини неповинних лю-
дей!

Позір!

Пан М. Бабій хоче обрахувати ся.

В п'ятім числі олифантської „На-
родної Волі“ пан Михайло Бабій за-
явив урочисто, що „з макадуцьким
коршмарем буде рахувати ся“.

Отєя урочиста заява пана Михай-
ла Бабія незвичайно мене здивувала
і то з двох причин: по перше, що
такий пан, як пан Михайло Бабій
взагалі хоче „рахувати ся“, а по дру-
ге, що пан Михайло Бабій хоче ра-
хувати ся як раз з „макадуцьким ко-
ршмарем“.

Ні, пане Михайле Бабій, Ви ма-
буть крихітку помилили ся. Що ви
хочете „рахувати ся“ — се незви-
чайно похвально із Вашої сторони;
але коли вже так Вам совість не дає
спокою, то скоро, заки ще Вас та
рідка горячка промине, біжіть і „ра-
хуйте ся“ з тими, котрим Ви щось
винні. Бо „макадуцькому коршмаре-
ви“ Ва не завинили ні цента. „Ма-
кадуцький коршмар“ знає своїх лю-
дей, і коли приміром має який бізнес
з такими панами, як пан Михайло Ба-
бій, то виключно тільки за готові гро-
ші — нічо на кредит!

Коли однак пана Михайла Бабія
палить жажда „рахованя ся“, то ра-
джу йому сердечно, мерщій скориста-
ти із ньої і уже раз „обрахувати ся“
з гросерником в Макаду. Сей гросер-
ник же нетерпляче на „обрахованє
ся“ з паном Бабієм уже щось пів
копи літ, та якось ніяк не годен ді-
ждати ся того щастя, бо пан Михай-

ло Бабій кожний раз, як лиш завітає
до Макаду, уникає його склепу, наче
лисий сьвяченої води. Ну, на те він
і пан, сей пан Михайло Бабій..

А може сей „обрахунок“ як раз
відносить ся до того гросерника Ру-
сина, а лиш пан Михайло Бабій, хо-
тячи притьмом зробити „спусет“ своїм
викидам совісти, помилив ся що до
адреси? Чи не чуєте, пане Бабій, як
на сей згогад, Ваш старий знакомий,
гросерник з Макаду, побожно зітхнув?.

Бо „коршмар“ — се повторюю в
последнє — з панами Михайлами Ба-
біями не може і не хоче мати ніяких
„обрахунків“.

Макадуцький коршмар.

Подяка.

Сердечно дякую Головному Уря-
дови Р. Н. Союзу за скорє і точне
виплаченє посмертної заповоги в су-
мі \$400 по моїй жені Анні. Так само
дякую і Хв. Братству сьв. Петра і
Павла в Plymouth, Pa., від. Р. Н. С.
46. Усім Вам, Вп. Гол. Урядники і
Члени згаданого Братства, нехай Бог
благословить і хронить від всякого
нещастя. — Михайло Борєнький, член
Братства сьв. Ап. Петра і Павла, від.
46. в Plymouth, Pa.

ПРИЗД ВЛАДИКИ ДО ЕЛИЗАБЕТ,
Н. ДЖ.

Подає ся до відома загалу, що цер-
ков сьв. Володимира в Елизабет, Н. Дж.
буде обходити 20-го серпня, т. є. в не-
ділю, о год. 10-ій перед полуднем, вели-
чавє торжество сполучене з Архієрей-
ською Службою Божою; се буде посєвя-
ченє цвинтаря і креста. В сїм торже-
стві возьме участь наш Преосьвящен-
ний Владика, С. С. Ортинський, доо-
крестне сьвященство і сусідні брац-
тва.

Просить ся проте всіх Русинів, про-
живаючих так в Елизабет, Н. Дж., як і
цїлій околиці, щоб ласкаво взяли у-
часть в сїм торжестві, та своєю присут-
ністю причинились до звеличання сего
так радісного дня нає сьвята.

За комітет:

о. Мих. Лисяк,
Еміліян Мамчак,
Василь Левчик,
Юрко Шевчук.

Позіор! Позіор! Позіор!

Заходом Українського Товариства
„НЮ ЙОРСЬКИЙ БОЯН“

відбудє ся

в суботу, дня 12-го серпня 1911 р.

в „Arlington Hall“ 19--23 St. Mark's
Pl. 8-ма вул. (між 2-ою і 3-ою Ave.),
NEW YORK, N. Y.

театральне представленє

ПІДГІР'ЯНЕ

народна мелюдрама в 8-ох діях, Гушалевица-Вер-
бського.

ОСОБИ:

Трофим	-	-	-	п. В. Малішеч
Анна, його жена	-	-	-	п. л. К. Огороднік
Оля, їх донька	-	-	-	п. л. Е. Корват
Стефан Кріпчак, легіон	-	-	-	т. І. Драган
Чопорій, війт	-	-	-	т. В. Лаваревич
Тетяна, його жена	-	-	-	п. л. А. Ольшєвська
Василь, присяжний	-	-	-	т. Т. Качмар
Знахорка	-	-	-	п. л. Е. Павлов

Селяни, — Селянки, — Дівчата.

Дірігент: п. О. Стеткевич. Режисер: т. С. Фостин
Музика: п. Г. Е. Смолинського

Початок точно о годині пів до 8. веч.

ЦІНИ МІСЦЬ: Крісла I-рядні 1.00 дол.; II-рядні
75 цент.; III-рядні 50 цент.; крісла
на галерії 50 цент.; IV-рядні 35
цент.; місця стоячі 25 цент.

ПО ПРЕДСТАВЛЕНЮ БАЛЬ!

Більшу часть доходу признаєє ся на
будову Укр. Нар. Дому в Нью Йорку.

Прибудьте, дорогі Земляки, як найчи-
слєнніше на се представленє бо „Підгі-
р'яне“ се одна з красивих народних шток
з дуже гарними сольними та гуртовими
сєпівами. Хто прибудє — не забудє! Запро-
шує сердечно всіх: 31-32

Комітет Укр. Товариства
„Ньюйорський Боян“.

Прогібіція і антипрогібіція на полудні

В декотрих полудневик стейтах па-
нує так звана „стейтова заборона про-
дажи трунків“, а знова в иньших стей-
тах ся заборона не є загальна, лиш
розтягає ся на поодинокі повіти. На
примір стейт Оклагома: тут продажа
трунків є строго заборонена в цілім
стейті; а в стейті Тексас така заборона
є лишень в деяких повітах. Звичайно
перед голосованєм над справою,
чи даний стейт має бути „мокрый“
чи „сухий“, товариство Прогібіції
розсилає своїх бесідників, щоб скли-
кували збори, на котрих обговорює
ся злі наслідки сальонів та піятики.
Партія противна прогібіції, якої го-
ловними представителями суть бро-
варники, сальоністи і т. п., в такім
случаю також не спить, і зі своєї сто-
рони рівнож висилає добрих бесідни-
ків в дані місця; звичайно обі про-
тивні сторони відбувають свої збори
спільно, т. є. в той сам час і в тім
самім будинку. Один бесідник крити-
кує другого, но розумієсь, не такими
словами, та не в такий спосіб, як се
звичайно практикує ся на наших сла-
вних вічах. Анти-прогібіціоністи в куль-
турний спосіб доказують, що в тих
стейтах, де продаж трунків є заборо-
нена, торгівля і промисл підупадають;
дальше, що заборона вироблюваня,
продаваня і питя напитков є ділом
протиконституційним; що прогібіція
є тільки для богатих, бо вони можуть
потрібні їм трунки отримати почтою,
коли тимчасом бідні не в силі на се
позволити собі; що більше людей є
караних за піятику в стейтах „су-
хих“, як в „мокрех“.

Прогібіціоністи слабо збивають за-
кати своїх противників, кажучи, що
як заборона продажи трунків проти-
вить ся конституції, то ще різкіше
противить ся конституції продажа
отруї, та напасти підпитих на особи
цілком невинні по улицах міст; даль-
ше вони старають ся, щоб міжстей-
това торговельна комісія скомпліку-
вала право, забороняюче пересилку
трунків з стейтів „мокрех“ до „су-
хих“.

Справді, побувши пару годин на
такім вічу, то чоловік много ліпше
забавить ся, як в найліпшій гумори-
стичній театрі. Перед вічами, а ча-
сом по вічах, противні сторони з му-
зикою на чолі стають двома табора-
ми.

По одній стороні видко вивіски
малювані червоною краскою з напи-
сами: „Пий“, на другій стороні зно-
ва: „Не пий“. Оба табори спільно
манерують на площу і там вже окре-
мо нараджують ся над добром люд-
скости.

Помимо строгих кар в стейтах „су-
хих“ існують все таки покутні шин-
ки. Звичайно на бічних уличках зна-
ходять ся малі реставранти з кіль-
кома столиками, горнятками та само-
варом; з передної кімнатки провадять
малі двері до ще меншої кімнати, в
якій стоїть вартівник, що пізнавши
чоловіка через малу дірку, впускає
його до „царства“; часом притрафить
ся і таке, що впустили небажаного і
непрощеного детектива, і той доїде
кінця незаконній продажи; длятого
трунки тримають звичайно поза будин-
ком, в якімсь сховку. Щоб дістати ся
до такого покутного шинку, треба
пізнатись зі сталим сальоновим клі-
єнтом, або входячи до реставрації, в
котрій нема що їсти, примкнути пра-
ве око; находячий ся там чоловік пи-
тає прибувшого, що він жадає; розу-
міє ся, тут треба бути дипломатом
і відповісти, що жадає ся якогось на-
питку, з примішкою один процент
алькоголю. Тоді відчиняють ся другі
двері і прибувший стає коло жерела

заборонених алькоголічних напиктів.
В меншим місточках, вельми тяжко
дістати „кроплів“; за се вечерами, по
роботі, мож спостеречи, як робітники
з порожними валізками гурмами всі-
дають на желізницю, що веде до біль-
шого міста, та як пізно в ночи вони
вертають назад, але вже з тягаром,
не тільки в валізках, але й в киш-
нях.

Звичайно одно місто має більше
рішаючих голосів при голосованю як
решта повіту; мійський чоловік голо-
сує звичайно против прогібіції; тим
способом міста в Тексасі посідають
кършми явно отворені в будні дни,
винявши дні, в котрих припадають
вибори.

В цілім стейті Оклагома нема ані
одного явно отвореного шинку, а не-
знакомий і не up-to-date чоловік му-
сить йти до лікаря, від якого по за-
плаченю такса, отримує рецепт до
аптикаря, що записує на його рід сла-
бости кілька фляшок пива або горів-
ки. Розуміє ся, що апикарови при-
слугує право продажи алькоголічних
трунків як лік. Однак і тут є виня-
ток, іменню стейт Кензас, де й то
право знесено. Кензас граничить однак
з стейтом Мізурі, з котрого перено-
сять тайком потрібні „ліка“.

Не менше дивне є право, що за-
бороняє продажу цигаретових бібулок
в стейті Оклагома, коли там не тіль-
ки вільно продавати тютюн, але і го-
тові папіроски. Се є щось подібного, як
те, що в однім стейті ухвалено право
забороняюче вивісок по сальонах з
написом: „Пиво 5 центів — зупа да-
ром“, мовлячи, що се є захохотою до
піятики. На другий день появились
при кождім сальоні написи: „Зупа 5
центів — пиво даром“. — Розумієсь,
що ухвалене право сейчас знесено —
як безвартісне.

А Вала.

Допись з Auburn, N. Y.

Без шумних оголошень по часопи-
сях відбулось у нас дня 22. липня
с. р. заходом Тов. „Січ“ аматорське
представленє і балъ. Помимо того,
що аматорських штук тут в Америці
не багато можна побачити, а коли
вже де про яку оголосять, то нарід
збираєсь як найчисленніше, то у нас,
в Оборн, робилось відворотно. Знай-
шлись у нас такі люди, що, не до-
сить що самі не пішли, але ще і дру-
гих відмовляли.

Балъ почав ся о 3-ій год. по по-
лудні; нїм я оглянув ся, аж тут уже
і 6-та год., а гали ще цілком порож-
на, бо кромі музики, Тов. „Січ“ і
ще кількох чужих людей, що прий-
шли подивити ся на представленє,
нема нікого більше. Аж якось коло
7.30 год. почались збирати люди, але
збирались так поволи, що уже прий-
шла і 8-ма год., — час представленє
розпочати — а тут ще нема для ко-
го. Глянувши на галю, аж жаль сер-
це стискає, коли подумати, кілько
то Русинів є в Оборн, а кілько їх я-
вило ся тут; бо коли я поглянув на
зібраних на гали, то побачив, що
много було Поляків, а навіть Італій-
ці поспішали подивити ся на руське
представленє, а самих Русинів було
найменче. Наші Русини ходили тим
часом пити по сальонах, і не один
пропив два, або білше долярів, і не
жалував, а на представленє не пішов,
бо жалував 25 цнт. за тікет!

Нараз коло години пів до 9-тої
музика зачала грати марша. На галю
увійшло немале число людей. Пере-
тиснувшись через люди, дивлюсь, а
се Тов. „Січ“ з Сиракуз під прово-
дом кошового, І. Шеремети і четаря,
В. Шанайди. Хлопці і дівчата, всі
рівним кроком манерують через га-

лю; музика на даний знак перестав
грати, а „Січовики“ манерують даль-
ше і з кількадесятьох азорних моло-
дих грудий поніс ся січовий марш:
„Гей там на горі Січ іде“. Нараз по
гали розлягаєсь голос руської коман-
ди і „Січовики“ стають в миг ока і
роблять удачно вправи. Глянувши на
тих „Січовиків“, аж кров в мені за-
грала, а гадка полетіла далеко за мо-
ре, у рідний край, за Дніпрові по-
роги, на то місце, де була колись
наша славна Січ. І погадало ся мені:
щоб таке Тов. „Січ“ було тут в кож-
дїм місті, де тільки суть наші люди,
а певно наш нарід не загинув би на
чужій землі. Честь і слава за се „Сі-
чи“ з Сиракуз, що не пожалувала
трудів, та прибула на представленє!
Сором для кожного члена місцевого
Братства сьв. о. Николая, що не я-
вилось, помимо того, що мало запро-
шенє.

По год. 9-ій розпочало ся пред-
ставленє. Грано питуку „За сиротою
Бог з калитою“. Аматори виходили і
сходили зі сцени, та поводили ся на
ній немовби грали уже привайменче
кілька разів, а не доперва перший
раз в своїм житю найшли ся на сце-
ні. В грі визначились передовсім п.
В. Личаківський, (старий батько Ни-
кола), п. Ю. Дорожовський, (брат Ни-
коли); тільки одного їм бракувало: го-
ворили трохи за тихо. За то бездо-
ганно віддали свої ролі п-на А. Ко-
валь, як Марта, дочка Николи, і п.
А. Бурій, як Податковський, громад-
ський писар. Правдивим типом ока-
зав ся Т. Ворожит, в роли спроти,
наймита Николи, любовника Марти.
Не менше удачно вілограли свої ролі
п-на А. Груба, М. Юськів і Т. Бура,
як сельські дівчата. Також всі инші,
менші ролі випали досить удачно.
Гостям звернув-бим тільки увагу на
одно: на залі декотрі говорили так,
що другі, сидячі попри них не могли
добре чути, що говорило ся на сцені.
Думаю однак, що другим разом того
вже не буде.

Гість

Виназ жертв на „Унраїнський Народний Дім“ в Юю Йорку.

В 29-ім ч. „Свободи“ квітовано \$239.49
На весілю п. Станіслава Пань-
кевича зібрав д. Григорій
Кладек 2.10
На весілю Левонька Хоми зі-
брав д. Стефан Лукіянський
слідуючі жертви: М. Хома,
Х. Ніч, М. Малчусик, С. Лу-
кіянський і Л. Хома по 25
цент.; М. Сонсядек 15 цент.;
Т. Зварин, Н. Анчонько і
П. Назарків по 10 цент.;
меншими датками 61 цент.
Разом 2.31
На весілю п. Дмитра Сулими
зібрав д. І. Жовнір \$1.46;
Дмитро Сулима від себе
\$1.00. — Разом 2.46
Катерина Боднар 50

Загальна квота \$246.86

Дальші жертви просять ся поси-
лати на руки касієра: С. Чосник,
96 Ave. A., New York, N. Y.

За Комітет:

Яків Корнат, предс.,
Стефан Чосник, кас.,
Іван Матейко, секр. фін.

Великий Пікнік

УСТРОЮЄ БРАТСТВО СЬВ. ІВАНА
ХРЕСТИТЕЛЯ В ПІТСБУРГУ, ПА.

дня 6-го серпня с. р.

на фармі Георгія Стовб (на Мт. Ва-
шінгтон).

Пікнік розпочне ся о 11-ій годині перед
полуднем.

Просить ся всіх Пітсбучанів і Ру-
синів з околиці на сю добру і веселу
забаву. Буде доволі сьвіжих і здоро-
вих напиктів та смачні перекуски, а
всі молоді хлопці і дівчата нехай при-
ходять на веселі танці на сьвіжій
воздузі у зеленім садку.

За добру забаву ручить
Комітет.

БРАТСТВО СЬВ. СТЕФАНА
В CROMPTON, R. I.

устроює

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 5-го СЕРПНЯ С. Р.

в Crompton Hall,

ПОЧАТОК О ГОД. 6-ій ВЕЧЕРОМ.

Вступ від особи 25 центів.

Отсим маємо честь запросити усіх
чесних Родимців з Кромптон, Праві-
денс, Вонсокет і з околиці. Музика
знаменита. На гали буде доволі хо-
лодних напиктів по танцях, а також
перекуски не бракує. Тож до милого
побаченя на Бали!

За чесну забаву ручить
Балевий Комітет.

Оголошене

100 акрова, дуже гарна фарма з
будинками, усіма знарядями, з усіми
зборами, близько великого міста є на
продаж за 2000 дол. Близші відомос-
ти у

31-32

Joe Rush

COLCHESTR, ROUTE 3,

CONNECTICUT.

ВЕЛИКИЙ ПОСТУП.

Деяким людям видасть ся дивним
погляд лікарів, що від часу, як др. Лі-
стер ввів в медицині і хірургії безуслов-
ну чистоту, зроблено величезний по-
ступ. Здає ся, що могло бути інакше,
коли зважимо, що множество ліків, по-
даваних нашій публіці, робить ся в не-
чистих заведенях, з нечистих складни-
ків. Такі ліки в сути річі не лиш, що
не помагають, але суть ще шкідливі
для здоровья. Одною з найчистіших
лабораторій на сьвіті є тот, де виро-
блює ся Трінера Американський Елік-
сір Гіркого Вина. Се вино повинні ви-
уживати в усіх случаях наглого захорі-
ня жолудка і внутренностей, длятого,
бо воно прочистить ті органи і скріпить
їх. Се ослабить обструкцію, болі і коль-
ки, ріжні запалєня, перте газів, болізи-
ни ревматичні і невральгічні, болі го-
лови, крижей, коросту спричинену не-
чистотою крови, богато жіночих недуг,
нервозність і брак енергії. По всіх дру-
гторах.

JOS. TRINER

1333-1339 S. Ashland Ave. Chicago Ill.

Дякоучитель, уміючий провадити
хор, школу руського
язика і уладжувати представленя,
пошукує посади. — Адреса: Dmytro
Dobromyl, 66 Pulsifer St., Auburn, N. Y.

ПОЗІР!

ПОЗІР!

Велике всенародне віче в Нортгемптон, Па

1) в справі протесту засудження 99 руських анадеминів польським
судом у Львові;
2) в справі Мирослава Січинського

відбуде ся

ДНЯ 6-го СЕРПНЯ С. Р. О ГОД. 5-ій ПО ПОЛУДНІ
В ГАЛІ ВП. П. СТ. ЦАПА.

На тім вічу не повинно бракувати ані одного щирого Русина
і Русинки, щоб протестувати против лайдацького засуду 99 русь-
ких академиків польським судом. Приходить, місцеві і дооколичні —
кого болять кривда руського народу.

ВІЧЕВИЙ КОМІТЕТ.

Почесний член Р. Н. С.:
Прозов. Стеф. Сотер Ортинський,
 перший руський Єпископ в Америці.

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки 1910—1912:

Духовний управитель:
 о. Мих. Балог, R. 9, Box 8, Butler, Pa.

Предсідатель:
 Дмитро Капітула, McAdoo, Pa.

Місто-предсідателька:
 Марія Черемшак, Trenton, N. J.

Місто-предсідатель:
 Іван Мартон, Whiting, Ind.

Секретар рекордовий:
 Теодозій Лабовський, Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар фінансовий:
 Семен Ядловський, Box 76, Jersey City, N. J.

Касієр:
 Алексій Шаріпонь, 524 Pine and Franklin St., Shamokin, Pa.

Контрольна Комісія:
 о. В. Балог, Whiting, Ind.
 Константин Поступак, McAdoo, Pa.
 Теодозій Касиків, Newark, N. J.

Радні:
 Іван Глова, Shamokin, Pa.
 А. Стефанович, Ambridge, Pa.
 Й. Ялечко, Ramey, Pa.
 А. Маркевич, New Alexandria, Pa.
 В. Левчик, Elizabeth, N. J.
 А. Добот, Lansford, Pa.

Організатор:
 Ілько Моранець, 1441 Emma Street, Chicago, Ill.

Головна Канцелярія „Р. Нар. Союзу“
 знаходиться під числом 83 Grand St.,
 (у власній лоні) Jersey City, N. J.

ДО ВСІХ ВП. СЕКРЕТАРІВ І ОРГАНІЗАТОРІВ ВІДДІЛІВ Р. Н. СОЮЗА.

Звертаємо отсім увагу лп. Секретарів, щоби не прислали декларацій без виконання свідомства лікарського, яке знаходиться на другій стороні декларації, позаяк такі не будуть прийняті. Члени понад 43 літ, мають предложити метрику або який инший доказ свого віку.

Рівнож при виконюваню декларацій ттсимо на те уважати, щоби на декларації було подано, на яке посмертне член хоче належати, перечеркненем слово ціле або половину посмертне (ого), кілько має він і його жена літ, імя жени або якого иншого члена родини, після того, кому член записав посмертне. Секретарі мають уважати, щоби член заявив, якої єсть віри. Не вистарчає сказати, що член єсть Русин або руської віри, бо таких маємо вже кілька.

Член, котрий не вмє писати, має зробити на декларації пером знак хреста, уміючий писати має підписати ся власноручно на обох сторонах декларації.

Місячні справоздання т. є. друки на жовтих картках, як також адреси нових членів просимо виконювати і присилати враз з деклараціями і розметом.

Від Головного Уряду Р. Народного Союзу в Америці.

ВСТУПАЙТЕ ДО Р. НАР. СОЮЗА!

„Руський Народний Союз“ — приймає членів до 45 літ жита.

Вступне після літ.

Р. Н. Союз платить:

В разі смерті члена кляси „А“ (ціле посмертне) \$1,000.00.

В разі смерті члена кляси „Б“ (половину посмертного) \$500.00.

Посмертне за жінку або мужа члена кляси „А“ \$400.00.

Посмертне за жінку або мужа члена кляси „Б“ \$200.00.

Посмертне за діти від \$15.00 до \$300.00.

В разі утрати: а) обох очей, ніз, або рук \$1,000.00, б) одної руки, ноги або ока \$200.00.

Если отець родини в шпиталю божевільний, Союз платить що року родині \$150.00.

ПОКВІТОВАННЯ З ВИПЛАЧЕНИХ ЗАПОМОГ З КАСИ Р. Н. СОЮЗА.

Ч. 1882 КВІТ \$123.00
 на сто двайцять три дол., котрі Братство сьв. Петра і Павла отримало як надзвичайну заемогу на похор. копта по Максимі Климущ з Головної Каси Руського Народного Союзу в Америці.

Плимавт, Па. 15. липня 1911.

Михайл Гбур,
 Стефан Дробняк,
 Михайл Лесько.

Сьвідки:

Михайл Борецький,
 Михайл Лесько.

Від місцевого Уряду Руського Народного Союзу в Америці. Відділ 46.
 Стефан Дробняк, предс.
 Михайл Гбур, секр.

Ч. 1898 КВІТ \$900.00
 на девятьсот дол., котрі п. Параска Гриценко отримала як посмертну заемогу по мужу Василю з Голвної Каси Руського Народного Союзу в Америці.

Елізабет, Н. Дж. 22. липня 1911.
 (підпису не подано)

Сьвідки:

Михайл Сокира,
 Іван Петрочко.

Від місцевого Уряду Руського Народного Союзу в Америці. Відділ 65.
 Григорій Кравець, предс.
 Василь Левчик, секр.

Ч. 1900 КВІТ \$400.00
 на чотиреста дол., котрі п. Михайл Борецький отримав як посмертну заемогу по жені Анні з Голвної Каси Руського Народного Союзу в Америці.

Плимавт, Па. 8. липня 1911.
 Михайл Борецький.

Сьвідки:

Михайл Лесько,
 Іван Гіляк.

Від місцевого Уряду Руського Народного Союзу в Америці. Відділ 46.
 Стефан Дробняк, предс.
 Михайл Гбур, секр.

Ч. 1901 КВІТ \$400.00
 на чотиреста дол., котрі п. Михайло Пец отримав як посмертну заемогу по жені Парасці з Головної Каси Руського Народного Союзу в Америці.

Елізабет, Н. Дж. 22. липня 1911.
 (підпису не подано)

Сьвідки:

Михайл Сокира,
 Іван Петрочко.

Від місцевого Уряду Руського Народного Союзу в Америці. Від. 65.
 Григорій Кравець, предс.
 Василь Левчик, секр.

Ч. 1905 КВІТ \$100.00
 на сто дол., котрі п. Василь Андрусів отримав як надзвичайну заемогу

за нев. слабість з Головної Каси Руського Народного Союзу в Америці.

Рочестер, Н. Й. 13. липня 1911.

Василь Андрусів.

Сьвідки:

Василь Наконечний,
 Теодор Шеремета.

Від місцевого Уряду Руського Народного Союзу в Америці. Від. 217.

Іван Пастущин, предс.

Василь Луцишин, секр.

Ч. 1899 КВІТ \$400.00
 на чотиреста доларів, котрі п. Петро Мільчаковский отримав як посмертну заемогу по жені Анастасії з Головної Каси Руського Народного Союзу в Америці.

Вількес Баре, Па. 16 серпня 1911.
 Петро Мільчаковский.

Сьвідки:

(підпис нечиткий)
 Василь Коваль.

Від місцевого Уряду Руського Народного Союзу в Америці. Від. 278.

Іван Ланьчак, предс.

Михайл Білянський, секр.

РУХ В ВІДДІЛАХ Р. Н. СОЮЗА.

Усіх Вп. п. місцевих секретарів

відділів Р. Н. Союзу просить ся братські оголошення в справі мітінгів призначені до друку в рубриці „Рух в відділах Р. Н. Союзу“ присилати в сей спосіб, щоби вони найшли ся в редакції найпізніше в понеділок рано того тижня, у яким мають бути поміщені в часописи. Усі оголошення, які прийдуть до редакції пізніше як в понеділок, не будуть поміщені скорше аж на другий тиждень.

ЧІЗГОЛМ, МІН. Братство сьв. Николая, від. 37, подає до загальної відомости, що на півріччій мітінгу, дня 23. липня с. р., вибрано слідуючий новий уряд: Петро Куречка, предс.; Петро Жентичка, секр.; Мих. Косяк, кас.; Лукач Сенько, заст. предс.; Ілько Лазоришак, заст. секр.; Стефан Пиріг, заст. кас.; дозорці хорих: Михайл Більо і Николай Сушереба. Будемо через 3 місяці приймати нових членів без вступного до братства, а до Р. Н. Союзу після статута. Мітінги будуть відбувати ся у звичайнім місци. Кожний хорий член має зголоситись до секретаря відділу а відтак до дозорця хорих, бо інакше не дістане заемоги. — Петро Жентичка, секр.

ЧІКАГО, ІЛЛ. Братство Пр. Богородиці, від. 259, повідомляє всіх своїх членів, щоби дня 20. серпня с. р. явили ся на мітінг, на котрім буде роздавати ся нові статуту Р. Н. Союзу. Сподію ся, що члени нашого Братства зійдуть ся всі до одного, розберуть статуту і научать ся з них, як старати ся о добро і розвій свого власного Братства і цілої нашої організації, Р. Н. Союзу. — Е. Скородинський, секр.

КІНГСТОН, ПА. Братство сьв. Арх. Михайла, від. 208, остерігає і нагадує деяких своїх членів, що їх обовязком памятати про свої повинности і як найскорше сплатити свої місячні вкладки. Хто записав ся до Братства, мусить платити приписані квоти, бо інакше по що було приступати до Братства? Звертаєть ся увагу всіх членів, що хто довгує за два місяці, мусить сейчас зголосити ся до секретаря Братства. Всі недбалі члени будуть безуслівно виключені з Братства і з Р. Н. Союзу. — Мих. Манкович, секр.

ЮНІСТАВН, О. Братство сьв. Арх. Михайла, від. 140, подає до відомости, що на річчій мітінгу дня 16. липня

с. р. вибрано слідуючий новий уряд: Алекс. Литвин, предс.; Петро Секеда, кас.; Василь Скиба, секр. На тім мітінгу ухвалено приймати нових членів до Братства без вступного через два місяці: липень і серпень. Котрий член не буде платити своїх належностей, вістане виключений з Братства і з Р. Н. Союзу. — В. Скиба, секр.

ПЕРТ АМВОЙ, Н. ДЖ., Бр. сьв. о. Николая, від. 104., повідомляє своїх членів, так місцевих як і позамісцевих, що дня 13-го серпня с. р. відбуде ся півріччій мітінг. На тім мітінгу буде справозданє з діловодства за пів року з доходів і розходів і справозданє Контрольної комісії. Кожний член має явити ся; неявивший ся заплатить 50 цнт., а урядник \$1.00 кари. Просить ся членів, щоби оплачували свої довги, бо інакше будуть суспендовані з Бр. і Союзу. — Н. Ваверчак, предс., К. Шкурат, секр.

ВЕЙОН СІТІ, Н. ДЖ., бр. сьв. Мих. від. 213 подає до загальної відомости, що вибрано слідуючий новий уряд: П. Радичський пр., А. Бурбела, заст. пр., І. Язвінський, кас., і А. Павлюк, секр.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ., бр. сьв. Ап. П. і П. від. 245. подає до загальної відомости, що в місяцях серпню, вересню і жовтню буде приймати нових членів числячих до 35 літ без вступного, а від 35 до 45 літ за половину вступного.

ЖЕРТВИ НА ШКОЛИ І БУРСИ Р. ТОВ. ПЕДАГОГІЧНОГО У ЛЬВОВІ.

Заряд Р. Т. П. просить нас оголосити слідуюче:

На цілі шкіл і бурс Р. Т. П. зложили жертви в місяці маю слідуючі Добродії в коронах.

Читальня Просьвіти, Станькова 1.18, З. Донігевич Вижиця 1, Юл. Левяньський Потуртори збірка 16, Юлія Назаревич Чистогорб 1, Тов. „Прут“ Снятин 10, Гр. Алискевич Остапівці 2, Гр. Дикий Самбір 0.50, А. Чмелик Буянів 2, о. К. Повлусевич Річка 1, Н. Кулинич Камінка лісна 1, о. Ан. Твердохліб Олешинці 1, Іван Альгерда і Д. Римар Добровляни 1, Анд. Литвин ур. суду Радимно 1, Мих. Галушинський Рогатин 1, Т. Стахів Городниця 3.24, Мар. Фенчинський Дунаїв, збірка 7.20, Викт. Томашевська Товсте 4, Ів. Яничок Голеваске 1, Вас. Козаченко Кравці 1, Мих. Руденський Львів 1, Р. Косар Ратичі 2, Ів. Вачинський Львів 1, Читальня Просьвіти Семигетів 5, Людм. Грушка Волосянка 5, В. Шелестяк Родатичі 1, Заряд школи Сокиринці 0.70, о. Н. Смалко Брустурі 2, о. К. Павлусевич Річка 2, А. Павлусевич Річка 1, Сьвяточна Збірка з Річки 2.54, Т. Зубрицький Львів 10, Н. Н. зі Львова 0.20, Марга Зячківська Львів 1, Радняк Романович Львів 1, Гр. Іваницький Львів 2, Др. Ст. Томашівський Львів 0.50, Йос. Ласовський Львів 1, о. Н. Томич Чорний Потік 3, Зен. Матковский Жуковин 2.88, Павло Мазепа Перемишляни 1, о. Ст. Пиглик з пушки, Сілець 6, Мих. Грушевський Львів 1, о. Гриневич Шумляни, збірка, 6, Теофіла Карачевська Ст. Самбір 1. Дом. Сіменович Львів 1, Комітет Шевченківського обходу учеників польських гімн. на руки Варчезского 80, о. А. Лотоцький Трестанець 2, о. Евг. Шухевич Підберезці 10, о. М. Пясецький Реклинець, збірка з кафісту 10.30, Т. Мельничук Тернопіль 0.20, В. Сиротинський Камінка нов. 10, о. Фр. Згорлякович Хревіт 1, Із. Епштайн Стрий 10, А. Кафка, купець, Львів 10.

Жертви належить надсилати під адресою „Руське Товариство Педагогічне“ у Львові ул. Мохнатського 12.

Борис Грінченко.

Сам собі пан.

Оповідання.

(Дальше).

Вийшов я до вагонів, подивився, де синім помальовано, — ото й мов. Так просто й чимчикую у першу клясу... А на зустріч із вагону кондуктор.

— Не сюди, не сюди!... — гримас. — Куди пхався? Наперед іди, — там третьої кляси вагони.

А я таки собі тиснуся.

— Чи ти чуєш, мурло, що я тобі кажу? Не тут третя кляса, а зпереду.

— Та чого ви гукаєте? — відказую. — Мені й не треба третьої кляси, а першої, — та й показую білета.

— А, панови білета несеш, — ну, йди, коли так... Та не барись там, бо скоро поїзд рушить, — та й побіг далі.

Брешеш, думаю, я сам собі пан. Та й посуваюся в тую першу клясу.

Іду, а самому таки трохи моторошно. Увійшов туди. Бий тебе сила божа! — відразу не розбереш, куди й поткнути ся. Однак проліз тісенькою вуличкою та й вступив у таке, що воно вже й не вагон, а таки зовсім панська сьвітлиця: тут тобі й столики, тут тобі й постелі, тут тобі й тапчани...

Народу не дуже багато: панів кількоро та паній двоє, бачу... Сидять пани, — треба й мені сідати. Побачив порожнє місце, підійшов та й сів на тапчанику та так і пірнув у нього!.. Ну, та й мягко!..

— Мужичок, а мужичок! — каже мені молоденький панок з білявенькими вусиками позакручуваними, — не туди попав — тут перший клас.

— А так, — кажу, пане, перший.

— Ну, так зачим же ти, — каже, — сюди, коли тобі в третій?

— Ні, — кажу, — мені іменно в перший, а третій мені тепер не в моду, бо в мене білет не туди.

— Што ти, — каже, — вигадуєш аби що?

— Чого-б же я вигадував? — відказую. — Подивіть ся самі!

Та й даю білета.

Глянув він раз, два... знизнув плечима... Тоді зирнув ся з иншими паннами... А ті слухають, що ми говоримо.

— Справді, — каже до них, — у його першого класу білет.

Тут іще дехто з панів підійшов, дивлять ся на мій білет та дивують ся.

— Хто-ж се тобі дав? — питають.

— Ніхто, — кажу, — мені не давав, — я сам собі купив.

— Нащо-ж ти його купив? се-ж дорого, — у третій клясі дешевше, — озивається товстенький пан з такою бородою, що з щок теліпається, а по середині голе.

— А дешевше, — одвітую.

— Так на що-ж ти сюди купив?

— А ви-ж, пане, нащо сюди купили, а не в третю? Адже й вам дешевше булоб.

Один пан, такий огрядний собі, в чорною бородою, засьміявся та й каже:

— Правду говорять.

А той товстий пан, що шлях у нього серед борода від губів до шиї, вже й трохи сердитенько:

— То ти, а то я! — навчає. — Ти не рівняй, а коли вже сів тут, так сиди тихо та чорт зна чого не розкажуй.

— Та хіба-ж то я вас, пане, зачепив? То-ж ви мене зайняли, — відговорюю йому, та бачу, що воно сер-

дите, та вже й мовчу собі. І воно замовкло і пішло в куточок до вікна та й сіло напроти мене, тільки навскоси трохи, бо я зкраю сидів.

Поки ми так отсе балакали, вже і поїзд рушив, а трохи згодом і кондуктор ускочив, — той таки, що мене виражав до третьої кляси. Переглядає білети та цокає по них. Дійшов і до мене та:

— Ти чого тут? Я-ж тобі казав, що не в сей вагон.

— Аж воно таки в сей, — відказую та й подаю йому білета.

Він зирк та й ні в сих, ні в тих.

— Так се, — каже, — твій... ваш білет? — уже не знає, як йому й казати.

— Та мій же, мій, — відповідаю.

Він тоді глянув так неймовірно по панах, а той огрядний пан з чорною бородою, читаючи книжку, та й киває зза книги головою:

— Його, його, — каже.

Здвигнув кондуктор плечима, цокнув по білетови та й вернув. Подав ся далі.

Трошки згодом, коли се підходить до мене той молоденький панок із білявими вусиками. Спер ся на стовпчик, утупив в мене очі та й питає:

— А ти-ж, мужичок, як се: завжди їдиш у першій клясі?

Випитую-б то — що воно за чоловік.

— Так як Бог дасть, — кажу.

— Чи може ти козак? — питає.

— Та козак.

— А де ж ти живеш: на селі, чи хутір свій маєш?

— На селі.

— Далеко від стації?

— Де там, — зараз і стація.

— Ти-ж на стацію ходиш, чи їдиш?

— Як коли йду, а як треба то й їду, — відказую спокійненько, — що то воно далі буде?

— А їдиш же ти одним конем, чи парок?

— Як треба, то й трьома поїду.

— Возом, чи може чим иншим?

— Як треба возом, то й возом, а як чим иншим, то й иншим, — відсьпівую паничеви, згадуючи свою гарбу.

— Ти-ж сам їдиш, чи може й наймит у тебе є?

— Чому нема?

— А хата-ж у тебе велика?

Докучило вже мені се.

— Та саме як на мене, — кажу.

— А у вас, пане, яка, — чи велика?

— Як? — говорять.

— Та хата, — кажу, — у вас велика?

— А тобі яке діло до моєї хати? — вже сердить ся панок.

— Та ви-ж за мою питаєте, — відказую так собі плохенько. — А наймита ви держите, пане, чи самі на стацію їздите?

— Чорт зна, що говориш! — відказав мені на те панок, та відвернув ся та й пішов.

Ну, дарма. Сидимо собі та й ідемо. Пани про своє гомонять, а я собі про своє думаю, та на всячину роздивляю ся. Мене покинули, вже й не дивлять ся на мене.

Добрий тютюн пани вживають, аж пахне. Наш так смердить, а сей як ладанець. Як би такого чоловік заживав, то жінка й не виганяла-б у сні з люлькою.

Е, а се вже не ладанець! Товстий пан із двоїстою бородою та закурих таку товстючу цигарку, просто з листя кручену. Ну, та й міцна! Ся й мені дух забиває. Треба мабуть самому покурити, а то задавить.

Оттак собі думаючи, та й витяг кисет та й набиваю люльку. Набив, закурих...

Коли чую: кхи-кхи-кхи! Я й не туди то, що се мої пани кашляють уже від люешного. Зараз і підбігає той паничик із закрученими вусиками.

— Мужичок, а мужичок, а зачим ти куриш?

— Та, — кажу, — пане, покурити схотіло ся.

— Не можна тут курить! — говорять.

— Але-ж пани курять, — відказую, — от і в вас цигарка в руках.

— То, чуєш, табак не той, а в тебе тютюнице такої, што весь вагон засмердєв.

— Коли-ж у мене нема иншого. А хіба-ж, — питаю, — тут мужицького тютюну не можна вживати, самий панський?

— А вже-ж!

— А де-ж се написано?

— Отам! — та й показує на табличку.

— Ні, пане, я письменний: там написано про те, щоб не виходити з вагону, як поїзд їде, а не про тютюн.

Коли тут як зірветь ся з місця той пан з двома мичками на щоках, як прибіжить до мене, як гукне:

— Вон, мужлан, вон! не сьмій курить твоєї смердючої гидости!

А сам аж трусить ся зо злости, а червоне обличчя аж двигтять. Ну, мені зразу трошки моторошно стало, а далі думаю: чого? Та й кажу, пихаючи собі люльочку:

— Ви, пане, не кричіть і не тупотіть, бо й мої гроші такі самі, як і ваші, а ота цигарка, що в вас у руці, може вона мені ще смердючійша, ніж вам моя люлька.

Як же затупотить мій пан, як же зарепетусь: — Кондуктор! Кондуктор! Та й побіг із вагону.

За малу хвилю вже й з кондуктором вертаєть ся. Зараз той до мене:

— Не кури!

— А хіба-ж не вільно?

— У першій клясі не можна тако-го тютюну.

— А де се написано?

Тик-мик — і сей нічого не відкаже, тільки все:

— Не кури, бо я тебе виведу!

— Ні, не виведете, бо я білета маю. Нехай пани не курять, то й я не курити-му, то як їм вільно, то й мені.

— Так ти-ж би хоч узав та вийшов з вагону та постояв там на дворі тай покурих.

— Коли пани виходити-муть на дворі курити, то й я виходити-му, вже-ж!

Тут той панок із закрученими вусиками як підбіжить до мене, як кине мені на тапчан цигарку:

— На, — каже, — кури, чорт би тебе взяв, та тільки не чади своєю смолою!

— Ні, — одвітую, — у мене й свій є, — на що мені сей? Не кидайте мені, пане, бо я не собака.

Та коп тую цигарку пальцем, та й скинув її до долу.

Як ізчинить тут лемент та крик! Як збігнуть ся всі! Пани лають-ся, пані дріботять та знов таки лають ся, кондуктор лізе відчиняти того вітрогона, що в горі, та собі верещить, а я мовчки сиджу та люльку пихаю.

— От буде стація, — я тебе на стації виведу, їхати не дам далі! — каже кондуктор.

А той пан із чорною бородою глянув на нього пильно та й питаєть ся:

— Хіба ви маєте право не давати пасажирам їхати?

Кондуктор верть, — поживив ся, як пес макогоном, — нічого не відказав та й подав ся собі. Замовкли

й пани, тільки сопуть та плюють, а той пан з чорною бородою чогось сьмієть ся мовчки зза своєї книги.

Загула машина, — уже й стація. Дожидаю ся я того кондуктора, — не йде мене виводити. І поїзд рушив, а його нема. Ну й гаразд.

Я тимчасом давно вже й люльку докурив, і дим від неї розвіяв ся, затихли й пани мої зовсім.

Проскочили ми так іще стацій зо три, — знов замануло ся мені курити. Тепер уже, — думка, — вийду справді з вагону та на дворі покурих, — однак же мене жінка виганяє, як я курю в хаті, — вона вже звикла до нашого ручкового, а то-ж такі пани, — з незвички, то їм воно і в носі і в горлянці тес... Треба й їх пожаліти, вжеж...

А свого права я вже доказав.

Однак, тільки сягнув у кисет по люльку, хотів тут набити, бо на дворі вітер, — коли се той пан з чорною бородою, що мене обороняв, пересідає до мене.

— Куди їдете? — питає.

— Та до Ч. — відказую.

— Діло там маєте?

— А тож! — кажу, а того й не признаю ся, чого саме їду, набиваю люльку далі.

— Чи не хочете, — говорить — мого?

Та й подає мені повен капшучок цигарок панських.

— Та спасибі, — дякую, — у мене ще й свого потягне: вже коли курець, то маю свою люльку й тютюнець.

— Та свій і на далі здасть ся, — умовляє, — а я був би дуже радий, як би мого зажили, — який він вам буде на смак.

Подивив ся я на нього, — сьмієть ся з мене вражий пан: не хоче нюхати ручкового, так підносить ту-рецького. А втім, видко, що добрий чоловік, — може він, щоб сварки знову не було та нападу на мене. Нема вже чого мені сварити ся, коли він до мене по людському озиваєть ся.

— Добре, — кажу, — коли ваша ласка, то й візьму.

Узяв, подякував, закурих та й думаю собі: — Бач, як воно на сьвітлі дієть ся: то як собаці кидали, а тепер уже як людині подають та припрошують. Еге-ге! Треба тільки не подаватись! Так же я тепер і робити-му!

Ото собі думаю, а тимчасом машина уже й до Ч. добігає.

Приїхав я до Ч., — у мене — кажу-ж й діло було там до знайомого чоловіка. До обіду із тим чоловіком, а тоді купив дещо... У вечер можна-б і на машину, щоб до дому, та в мене думка не така. Треба-ж іще подивити ся, яково то самому собі паном бути. Куди-б же мені піти?

Розпитуватись у людей не важив ся, щоб, бува, не насьміяли ся, а надумав собі так, що піду до тіатру. Хоч я сам у ньому й не був, та таки попович наш мені розказував, що там штукуючи таке роблють, неначе справді воно є: і кохають ся й цурають ся, і мирють ся і сварють ся, ще й убивають одно одного... а що вже сьпівають та танцюють!... і так каже, що без сорому при людях і цілують ся... А пани сидять та дивлять ся. Ото-ж піду й я подивитись та й купую собі панське місце.

(Конець буде).

F138

Хто не уміє говорити по англійськи
а хотів би мати добрий підручник до науки, нехай купить собі
Русько-англійський ТЛУМАЧ
Сторін 256. Таверда оправа. Ціна 60 центів. Гроші висилає
враз з замовленням, через поштовий ордер або поштовыми марками.
Замовляйте у:
ANDREW SAWKA, Box 44, JERSEY CITY, N. J.

НОВОПРИСТУПИВШІ ЧЛЕНИ ДО Р. Н. СОЮЗА В МІСЯЦЯХ МАЮ І ЧЕРВНИ 1911 р.

Бр. сьв. Йоана Хрестителя в Вілінг. В. Ва.

В. 56. Коршняк Филип, Емирит Данько, Писарчик Василь, Хромейко Дмитро, Пуцило Михайл, Вікера Юрко, Гарасюк Іван, Когут Василь І, Завада Олег, Дикий Петро, Наконечний Петро, Дубенський Іван, Грушкевич Стеф., Рафа Ілько, Куземка Михайл, Когут Іван, Когут Василь ІІ, Пана Олег, Зень Ів., Черговий Іван, Червовий Юрко, Дикий Стефан І., Дикий Стефан ІІ., Наконечний Іван, Шуль Юрко, Кудлак Ів., Зень Ілько, Лис Іван, Піган Василь.

Товариство імені Богородчани в Нью Йорку.

В. 233. Концур Дмитро, Орус Томаш, Концур Рєзалия, Поворозник Юлія, Компа Зофіл, Гаврилко Іван, Черновський Алекс., Мартинєць Іван, Янечко Ягнєшка, Латишевський Хризостом, Латишевський Семен, Біличак Николай, Сковронський Йосиф, Гуменяк Кароліна Вітковська Францішюк, Крицун І., Колеба Базилий, Касек Базилий, Гаврилко Антін.

В. 1. Венгринович Вас.
В. 2. Брода Мих., Жук Алекс., Мукуляк Онуфрій.

В. 5. Пінковський Іван.
В. 6. Кричфалуші Василь, Чопик Василь.

В. 7. Білий Николай, Ковик Павло, Хошик Семан, Щерба Семан.

В. 8. Варян Александер.
В. 9. Забавський Василь, Драган Ів.

В. 10. Мадзік Алексей.
В. 11. Барановська М.

В. 12. Оліян Глафіра.
В. 13. Барна Семан, Спак Терентий.

В. 14. Хомішак Григ., Семанишин Іван, Сардига Николай, Сардига Вікта.

В. 16. Шлянта Дионізій, Потопляк Антій, Какалець Мих., Дзяба Мих., Бербек Григ.

В. 19. Малик Онуфрій, Ванцевят Іван, Дашкевич Йосиф, Дашкевич Дм.

В. 20. Недоростек Елисавета, Павровський Іван.

В. 23. Казимір Френк, Митрик Іван, Лесик Йосиф, Тогалянський Юрій, Бальо Іван, Будай Павло.

В. 25. Баюс Теодор, Вархолік-Осип.
В. 27. Скородицький Іван, Гудак Ів.

В. 28. Крупа Іван, Гевко Тимко, Подгурський Антін, Тринівський Митро, Грензю Андрій, Піткасаний Вас., Чупка Іван, Чирський Прокіп, Цебрєнський Максим, Ковальський Блажей, Думанський Адам, Олекса Андрій.

В. 29. Гривняк Митро, Гривняк Михайл, Шуркала Самуїл.

В. 30. Цан Михайл.
В. 31. Грушка Мих., Демян Іван.

В. 32. Гребак Андрей, Кривоняк Ст.
В. 33. Кочан Антін, Романець Павло, Демчук Мик., Демчук Демко, Спирський Дмитро.

В. 37. Тимков Катерина, Косяк Михайл.

В. 38. Доброміль Дмитро, Тенорович Антін.

В. 40. Луцишин Іван, Станьчак Іван, Кавалко Іван, Лізохий Мих., Брезюк Петро.

В. 42. Процович Гриць, Бень Стефан, Лучків Прокоп, Кунка Стеф., Миленький Іван, Міщанський Стеф., Кендзявський Іван, Мельник Теодор, Шах Онуфр.

В. 45. Грошек Іван, Шібал Д., Карай Р.

В. 46. Левко Катерина, Канук Юлія.
В. 47. Лень Григ., Матійця Лука, Пришляк Йосиф, Персяковський Франко, Кухарчик Юзя.

В. 48. Пішко Михайл, Макара Онуфрій.

В. 51. Курій Іван, Дитиняк Йосиф.
В. 53. Землянська Анна, Годяк Йос.

В. 55. Чачо Александер, Дудич Ів.
В. 58. Підкалицький Йосиф, Токарчик Андрій.

В. 61. Рінковський Михайл, Ковалич Іван.

В. 65. Щерба Дмитро, Багрий Вас.
В. 66. Романчак Михайл.

В. 70. Ксеніч Іван, Поворозник Ів.
В. 71. Пуцек Павло.

В. 72. Судик Асафат.
В. 73. Бабій Іван, Романюк Василь.

В. 76. Гамуга Іван.
В. 78. Бурналовський Кароль, Черновський Мих., Нечистий Антін, Нечистий

Васко, Мачушак Мих., Гдовяк Антін, Кручинський Стеф., Куземка Антін, Язвінський Петро, Вислоцкий Станіслав, Борчик Йосиф, Котляс Йосиф, Цалинський Мих., Брорина Іван, Борота Антін, Конзуба Йосиф, Вонко Семко, Панаєв Проць, Медзюх Юрко.

В. 79. Пішко Марія.
В. 81. Вігудинський Тома.

В. 85. Шайняк Михайл, Пило Матей, Гнатюк Стефан, Грицишин Василь, Пополицький Миколай, Шляхтяччин Василь.

В. 86. Цаняк Дмитро.
В. 91. Гагай Іван, Щербатий Тимко, Яцишин Петро, Ільчишин Іван.

В. 92. Бунік Блажко, Вівурко Фр., Сододоли Михайл, Волошин Іван, Ошрок Трофим, Чушун Михайл, Стефанович Д. Я.

В. 95. Савка Афтанас, Солтис Павло.
В. 96. Степан Стефан.

В. 98. Дипель Андрій, Суліма Николай, Гевчук Григ., Дольний Дмитро.

В. 99. Добуш Михайл, Мазур Микола, Зошак Станіслав, Петрилка Іван, Бедзик Микола, Рудько Микола, Шийка Лія.

В. 102. Валечко Николай, Валечко Лука, Бегоновський Дмитро.

В. 103. Павлик Тома, Шушко Мих., Осадца Антін, Тимус Пилип.

В. 104. Стець Петро, Циктор Лука.
В. 105. Песточний Йосиф.

В. 106. Поліський Іван, Ценкий Теодор, Дацьків Іван.

В. 108. Левіцкий Григ., Олексюк Николай, Квасницький Михайл, Чорний Теодор, Вітенко Дмитро.

В. 109. Хорошак Максим, Бабяк Лука.

В. 110. Самутковський Семко.
В. 111. Ковик Лука, Кріль Іван.

В. 114. Кашич Михайл, Михалко Юрій, Барон Михайл.

В. 115. Старко Іван.
В. 116. Сутковий Андрій.

В. 117. Бурко Іван, Харик Павло, Бойко Іван, Мединський Адам.

В. 120. Петер Гриць, Іваночка Тимко, Богдан Николай, Антонішак Лука, Чепеляк Василь.

В. 121. Естовк Михайл.
В. 122. Горват Елисавета.

В. 123. Павелко Ілько, Яремко Вас.
В. 126. Блашак Стефан, Седлацький Михайло.

В. 127. Кривцун Мих., Кушчак Николай, Зарічний Мартин, Смитанський Іван.

В. 129. Петруляк Андрей.
В. 132. Шупереба Василь, Біленький Яков.

В. 133. Відземок Петро, Пашків Стефан, Бешлей Василь, Мандюк Лія, Михалішин Семен.

В. 134. Майорон Стефан, Міщенко Іван.

В. 135. Колялець Николай.
В. 136. Цифра Василь.

В. 141. Окренкий Дмитро, Юзва Кароль, Мудрик Іван, Андруховський Петро, Остап Семен, Гушуляк Олекса, Штолїм Теодор, Кавчук Евдокія, Смерчинський Ник., Опадкий В., Момот Д., Корчинський Н., Кузьмач Н., Андрієшин Йосиф.

В. 142. Новіцкий Ізидор, Гразулевич Йосиф, Вольф Іван, Кохан Процько, Пацканік Петро.

В. 144. Сворака Марія.
В. 147. Драбик Семко, Музика Сильвестер, Зборовський Андрей.

В. 149. Петришин Василь, Мельник Григ., Свободзін Іван, Бандровський Петро, Міруцький Іван, Паньчишин Михайл, Шмирко Михайл.

В. 151. Клеман Каська, Бішко Каська, Панчинин Каська, Фелінка Антошка.

В. 152. Міклош Анна.
В. 153. Тирик Михайл, Зенич Луць, Похилець Михайл.

В. 154. Заяць Іван.
В. 155. Грисю Іван, Лісний Василь, Колодій Никола., Нагай Василь, Даньчишин Петро, Завада Іван, Сорока Осип, Гавриляк Олекса.

В. 156. Шуль Іван.
В. 157. Яблонський Михайл, Станьчак Павло, Куця Станіслав.

В. 160. Сташків Григ., Романків Петро.
В. 161. Вачура Йосиф, Миковайчик Френк, Цебуля Станіслав, Сьвідає Михайл, Баран Йосиф.

В. 162. Низинкевич Зофія.
В. 165. Гриць Флоріан.

В. 166. Клепач Юрій, Лабун Семко, Вациряк Дмитро.

В. 167. Лоренц Антін.
В. 168. Лопушанський Михайло, Заяць Іван, Пазюк Никола, Крук Іван, Гіжий Климентій.

В. 173. Чижмар Анна.
В. 174. Максимів Семен.

В. 175. Шушко Д.
В. 176. Порошинець Юрко, Куцик Николай.

В. 178. Слупецкий Іван.
В. 179. Кушляк Андр., Висоцкий Кароль, Чеховський Кароль, Трибінський Маріян, Чопрун Катерина, Кушляк Адам, Чопрун Василь, Кушляк Онуфр, Чопрун Тимко, Кушляк Дмитро.

В. 180. Млішек Леон.
В. 181. Савка Николай, Баліцкий Томко, Гречух Павло.

В. 182. Поглід Василь, Яновський Константин, Луницький Василь, Паєнчівський Вавжко.

В. 187. Опалюх Прокіп, Бордяк Василь, Цуп Ник., Гідич Андрій, Теплий Василь, Худзий Іван.

В. 188. Кімяк Станко.
В. 190. Гудак Олекса, Бєлавський Леон, Мазуркевич Йосиф, Воздрон Ів., Беркий Андрій.

В. 193. Росек Йосиф, Суходольський Станіслав.
В. 197. Ручка Теодор, Лукецький Дмитро.

В. 198. Крапар Корнєло, Сай Андрій, Вусик Матвій.
В. 199. Федорик Марія, Кубінець Аєна.

В. 203. Кміта Іван, Саїв Василь.
В. 204. Шеремета Михайл, Феліон Олена.

В. 205. Смік Григ., Мула Ілько.
В. 212. Чіснай Йосиф.

В. 213. Могіла Василь, Баглай Матвій, Маньків Лія.

В. 215. Голуб Григорій.
В. 218. Наконечний Григ., Лешак Николай, Машляк Михайл, Переговський Стефан.

В. 219. Салапата Гриць, Крайник Никола, Тимцьо Николай, Вітик Ілько, Броневич Мартин.

В. 221. Береза Антін, Вех Іван.
В. 222. Віклук Александер, Бігусяк Іван.

В. 223. Житко Іван, Пех Климентій, Мазур Іван.

В. 227. Опаланко Стефан, Майор Семко, Поповняк Андрій, Філевач Михайло.

В. 229. Амброзій Антін, Гураль Ів., Цурий Стефан, Розділський Григорій, Маркович Йосиф.

В. 234. Кобрин Федь, Миськів Йос., Скоренький Николай, Нечесний Юстин, Пивоварчин Максим, Генєга Гриць, Марушчак Стефан, Генєга Томко, Козарський Ів., Чечель Андрух, Притика Николай, Могіла Матвій, Горін Томко, Філіта Йосиф, Шевчук Тома, Кузів Дм., Кінашук Гнат, Фуртас Томко, Пришляк Захарій, Попіль Іван, Попівний Ілько, Кулиш Іван, Могіла Ілько, Фуртас Стефан, Кіценюк Іван, Колодій Захарій Костишин Михайл, Колодій Семен.

В. 235. Кушнір Ігнатій, Цеплий Іван, Проць Іван, Крупаник Іван.

В. 237. Дмитрик Петро, Камінський Самсон, Вусач Константин, Хомішак Василь, Фурдин Бенедик, Бандровський Григ., Назюк Петро, Тиман Іван, Фідик Йосиф, Кацюбач Николай, Галас Григ., Шуптар Василь, Тузінський Теодор, Душка Іван, Мисак Гр.

В. 239. Скольський Василь, Смерський Никола, Красовський Петро, Кость Іван.

В. 240. Лукецький Петро, Колодій Стефан, Ясура Гринь, Ясура Яким.

В. 241. Генда Катерина, Козмоська Катерина, Павлик Анна.

В. 242. Маркевич Михайло, Пальчик Яков.

В. 245. Волошин Іван.
В. 249. Полянський Михайл, Король Михайло.

В. 250. Костельник Стефан, Лаврик Николай.

В. 253. Червеньяк Мих., Декер Йос., Лисів Юрій.

В. 254. Капустинський Григ., Валєніста Іван, Шевчик Іван, Грицьо Теод.

В. 256. Яворський Николай.
В. 257. Налумик Николай, Бойко Михайло, Мовчан Федор.

В. 259. Куйбіда Теодор, Терлецький Николай, Максим Антін, Баїас Олекса, Чухляс Михайл, о. Паздрій Михайл, Гнатів Стефан.

В. 260. Скоцин Григ., Хома Іван, Грім Петро, Гриців Теодор, Герун Он.

В. 261. Гайдучак Марія, Матійшин Катерина.

В. 263. Костецкий Семко.
В. 265. Чарко Іван, Фірда Стефан, Шпак Василь, Дарин Михайл, Дарин Іван.

В. 268. Балок Михайло.
В. 275. Чаковська Францішка, Тимко Зузанна.

В. 276. Кузьо М., Кіляр Андр., Стецяк Андр., Лесейко Іван, Лесейко Фр.

В. 278. Сливар Федь, Костишак Ів.
В. 279. Тимців Михайло, Чижовський Олекса, Коцильє Юрій.

В. 283. Личаківський Василь.
В. 286. Сцесловська Настя, Стефаняк Юрій.

В. 290. Рукша Володимир, Бабяк Емільян.

В. 291. Войтович Михайло.
В. 296. Байко Михайл, Кнурик Павло, Сидор Михайл, Блажовський Ігнац, Матвій Петро, Кміцинський Іван, Ципенюк Григ., Майнош Іван, Афтанас Катерина, Скинпек Марцін.

В. 297. Гоменюк Осип, Козий Михайло, Гуря Іван.

В. 298. Крупа Андр., Кузьо Михайл.
В. 300. Фендик Николай, Вуйків Михайло, Стефанів Іван, Войтович Николай, Іваник Іван, Загородничек Михайло, Кошарич Іван, Тиркала Іван.

В. 301. Коваль Прокіп, Зохиюк Стефан.

Т. Лабовський,
Гол. рекорд. секретар.

Європейська адвокатсько-нотаріальна і війсьнова канцелярія.

За малу винагороду переводимо в старім краю процесу грамоти, спадкові і грошові, стягаємо валежні рати і переводимо в краєвій табулі всіякі документи, нотаріальні акти, повноваження, контракти купівлі і продажі, Тестаменти, скрипти; дозвіл деклараций і спадкові, потвердження цїс. корол. генеральними Консулантами. Виробляємо урядовою дорогою асентеруноків подання та увільнення від військових вправ та маємо самих найліпших адвокатів, що заступають наших клієнтів. Всякий у нас споряджений документ, має правну важність в старім краю. Ідучи до Росії виробляємо паспорт для вільного перельоду через границю. Порада даром. Голосїть ся або пишїть в всякій справі: D. Klager, 121 Norfolk Str., New York, N. Y.

На продаж друкарня.

Хто хотів би купити друкарню з всякого сорта і величини руськими і латинськими буквами, як також з машиною до друкування, машиною до різання паперу, машиною до пробивання паперу, машиною до шивання паперу дротами, і з многими орнаментами—словом з усім, що є потрібне в друкарні? Продам дешево, хто сейчас хоче купити. Сели би хто хотів оглянути, нехай повідомить мене посткартою про час свого приїзду.
Адрес: S. F. Telér Box 144, Mayfield, Pa. Lack. Co.

Фарма на продаж в Glen Garden, N. J.

56 акрів дуже доброї землі з сего 12 акрів ліса; дім з п'ятьма комнатами; 2½ милі до міста і залізничної станції; до штору п'ять минут ходу; вода кернична, околиця здорова — 6 акрів є засіяних — ціна 2600 дол. З New Yorku і Jersey City сїдаєсь на станції Central R. R. of New Jersey. Голоситись устно або писемно до:

Mr. Karol Burzee, 474 Market St., Newark, N. J.

81—84

ШІФКАРТИ ДО КРАЮ — І ЗІ СТАРОГО КРАЮ!

Тільки у нас можете дістати найдешевші шіфкарти на експресових і почтових кораблях до Гамбурга, Бремені, Антверпю, Готтердаму, Лубана і Ліверпулью. Услуга знаменита, харч сибильний, подаваний чотири рази дежно при накрїтих столах. Окремі фамілійні каюти для родин. Як хочете їхати до краю або спроводити когось сюди до себе, то пишїть на нашу адресу або приїжджайте на дню в Нью Йорку і зателефонуйте до нас „498 Orchard“, а ми вишлемо по вас сейчас свого урядника. Ничлїг у нас безплатний аж до відїду корабля. Висилаємо гроші до всіх частей світа після найнижшого денного курсу. Міяємо гроші на короні, рублї і маркі. Голосїть ся на адресу:

American European Steamship Co.,

121 Norfolk Str., New York City.

КАЛЕНДАР.

СЕРПЕНЬ.

н.ст.	Дні	Руські святя
3	Четвер	Симеона юр.
4	Пятн.	Марії Магдал.
5	Субота	Теофіла, Троф.
6	Неділя	8. † Бориса і Гліба
7	Понед.	† Усп. св. Анни
8	Вівтор.	Брмолая
9	Середа	Панталеймона

НОВИНКИ.

¶ Обмежене свят. Observato-
те Romano оголошує датоване з 2.
м. м. папське „Motu proprio“, що
обмежує число свят в латинській
церкві. Сказано там між иншим так:
„Змінені відносини часу і суспіль-
ности наказують зміну норм в справі
обходження свят, бо швидкість і ви-
года нинішніх подорожей дозволяють
дістати ся скоро до краю, де святя
не є так численні. Крім того показу-
єть ся, що при збільшенні торговель-
нім руху і швидшим поладжуванню
інтересів при численних святях спри-
чиняють ся спізнєння і шкоди. Вкінці
життєва дорожнеча не дозволяє робіт-
никам переривати часто працю. З тих
причин св. Отець постановив число
свят зменшити і святоточні приписи
обмежити на неділю, Різдво, Новий
Рік, Трьох Королів, Вознесєнє, Успе-
нїє, св. Петра і Павла і Всіх Свят-
тих. Святя красивих патронів можуть
бути перенесені на неділю“. Вкінці
папа звиває всіх єпископів, щоб зая-
вили ся, коли думають, що котресь
знесенє святя повинно задержати ся
в їх дієцезії. Наслідком тих заряджень
Ватикану відгадуть оті святя: Марії
Громничної (2. лютого), другє святя
Великоднє, другий день Зелених свят,
Боже тіло, Різдво Пр. Бог. (8. ве-
ресня), другий день Різдва і св. Сте-
фана (26. грудня). Тому, що папський
декрет яко головний мотив знесенє
свят подає конкуренцію з проте-
стантськими державами, не від річи
буде зазначити, що коли в Австрії
обходить ся 14 свят, то в Росії аж
24, в Англії 10 (разом з національними
торжествами), в Німеччині 8, в Сполу-
чених Державах 8, у Франції 7, в Бель-
гії 7, в Швайцарії 4. Послїднє „motu
proprio“ се перший декрет Пія X, що
попирає цивілізаційний похід людства.
Святя повстали з ходом століть. В
перших початках церкви крім неділей
були лише: Різдво, Великдень, Зелені
святя. Під кєнець середних віків
було тих свят за багато і в 1525 р.
папа зменшив їх число. Дальша ре-
дукція святоточних днів наступила за
папи Климента XIV. в другій поло-
вині XVIII. століття. І тоді впли-
нули на се економічні мотиви. В Ав-
стрії послїднє папське розпорядженє
не скорше буде обовязувати, доки в
тій справі не заберуть голосу єпи-
скопи, а в духовних кругах зачувати,
що в Галичині взагалі не великі на-
ступлять зміни. Вкінці зазначити тре-
ба, що в Австрії є приписи держав-
них законів (прим. промислового, про-
цесового і т. д.), котрі приказують
опроводити святя, отже коли „motu
proprio“ має вийти в практичне жите,
закони ті мусять бути змінені.

¶ Гроза війни в Європі. Полі-
тична ситуація в Європі стала так
грізною, як ще ніколи не була від
часу німецько-французької війни. По-
від дала Франція, яка розгадувала
ся наче у себе дома, в розбійничій,
арабській країні, Мароко. Се не по-
добало ся Німеччині, яка має охоту
скористати також який кусник землі
у тім краю і вона вислала туди два
воєнні кораблі. Між обома споконвіч-
ними ворогами, Францією і Німеччиною

прийшло до острої виміни диплома-
тичних нот. В справу вмішала ся та-
кож і Англія, причиняючи ся до ще
більшого заострення і так вже напру-
жених відносин. Днесь справи стоять
так, що Німеччина покликала 400.000
резервістів, Франція відповіла такою
самою мірою, а Англія сконцентру-
вала свою європейську флоту в пор-
ті Портсмут. Війною пахне у воздуху,
як ще ніколи. Та і инші признаки
ворожати ся саме. І так, німецький
цїсар притомом вертає із своєї подо-
рожи коло берегів Норвегії, єгенту-
альний головний вожд німецької армії
на случай війни рівнож перервав в
половині свою відпустку і повернув
з подорожи до Константинополя, ан-
глійське товариство „Льойд“ підви-
щило в двоє асекурацію від товарів
пересиланих кораблями по причині
„воєнного ризика“ і т. д.

Люди, люди — пора вже стати дій-
сними людьми!...

¶ З процесу українських
студентів. За кавцією по 1000 корон
випущено 12. м. м. з слідчої вязниці
Рудольфа Дробенка, Максимчука і
Порайка, обжалуваних в процесі укра-
їнських студентів. Кавцію зложив
адвокат д-р В. Старосольський, як
оборонець обжалуваних.

¶ Тисяч корон на „Рідну
Школу“ зложив Вп. п. д-р Теофіл
Дембицький, адвокат в Коломиї. На
сю ціль зложили також бурсаки філії
Р. Т. П. в Коломиї 153 К. 10 сот. Сі
гарні приміри жертволюбивости свід-
чать як найкраще о відчутій потребі
рідного шкільництва.

¶ Як намісник робив вій-
ськом вибори. В Луці, калуського
повіта оден гузар прийшов на подві-
ре вдовиці Розалії Драпайло і тяжко
її побив. А коли вона, втікаючи пе-
ред ним, замкнула ся в хаті, він ви-
ломав двері і там її „доправив“ а
крім того побив її 12-літнього сина.
Инший гузар напав знов на подвірє
Гриня Наконечного. А що там було
більше людей, то не брав ся до бій-
ки, тільки підпалив свайню. Щастє,
що люди могли відразу огонь загаси-
ти. Про побите Розалії Драпайло зро-
блено карне донесенє до суду в Вой-
нилові, звідки виїхала судово-лікар-
ська комісія для розслідження справи.

¶ Смерть підчас голосованя.
В Цвїтовій калуського повіта поста-
новили всі виборці голосувати на
українського кандидата. Навіть калі-
ки і хорі казали себе везти до місця
голосованя, щоби тільки не пропав
руський голос. Виборець Микита Ди-
тинник був дуже хорий і йому ради-
ли не йти до голосованя. Одначе він
заявив, що волинь умерти, ніж через
його голос мав би впасти руський
кандидат, тай казав відвезти себе до
голосованя, яке відбуло ся в сусід-
нім селі Луці. Се його так ослабило,
що вернувши від голосованя, таки
того самого дня, 3. с. м. помер, оста-
вляючи жінку і пятеро дітей на ну-
жду, бо як бідний зарібник не оста-
вив ніякого маєтку.

¶ Повени в Галичині і Буко-
вині. В околицях, навіщених пове-
нями поволи привертаєть ся комуні-
кація, тож приходять уже й доклад-
ніші вісти про повени та про їх
наслідки. З Жаба пишуть до „Діла“
під датою 9. м. м.: Тут від початку
місяця що-дня падав дощ, але до
вторка (4. м. м.) дощі були невеликі
і з перервами. Аж з понеділка на
второк уночі прийшла страшна злива,
яка тягнула ся до суботи (8. м. м.)
рано. Черемош виступив з берегів,
позаливав багато поблизьких хат, по-
зривав усюди мости, понищив низше
положені часті вулиць. Взагалі такої
повени вже давно не тямлять. Ка-

жуть, що як би ще кілька годин па-
дав дощ, то Черемош з потоками зал-
ляв би все село. Тепер Жаба зовсім
відрізане від світа, бо ані до Ворохти
ані до Косова доїзду нема. Телегра-
фічні стовпи поперевертані, так що
два дні нема вже телеграфічного по-
лученя. Нині почту посилають верхом
до Косова. Вчєра на Чорногорі і Ску-
повій упав сніг. Від вчєра почала
вода опадати тай сонце знов показало
ся. — Так само і з Косова пишуть,
що там комунікація звідусіль перер-
вана. Міст над Прутом біля Вербіжа
зірваний, наслідком чого відтам ніяк
дістати ся до Коломиї. Так само пер-
ервана комунікація між Косовом і
Заболотовом. В косівськїм повіті все
жнєво й сїножати пропали протягом
одної доби. Всі дороги на просторі
170 км. знищені, порозривані, спо-
локані, багато з них зовсім зникло,
як пр. дорога з Жаба до Ворохти, з
Кут до Гриняви. Майже всі мости,
числом до 40, знищені. З місцевостей,
що лежать у косівськїм повіті, най-
більше потерпіло місто Кути, бо всі
доми в низше положених частях міста
стоять під водою, а багато з них му-
єли опорожнити. Шкоди, заподіяні
повенню, величезні, поки-що годі
обчислити їх докладно, та в прибли-
женю обчислені виносять понад два
мільйони корон. В навіщених повенню
селах панує страшна нужда. Також
міста Кути і Вишня під водою.
Ратункова акція майже неможлива
іза дуже сильної струї в ріці, ледво
людей можна вратувати з залитих
домів і то з нечуваною трудностю.
Тисячі людей приведені прямо до
руїни. І на Буковині повинь, якої там
з давна не затиляли, наробила страш-
них шкід і то в цілїм краю. Ріки
Прут, Черемош, Сучава, Серет вибра-
ли сильно, а численні гірські потоки
прибрали розміри рік. Часть Черно-
вець коло залізничного двірця стоїть
цілком під водою, а з домів вистають
з филь лиш покрівлі. Таксамо часть
Радівців залили річки Сучавиця, То-
плиця і Позина. Вола дістала ся до
мешкань, котрі змусили льокаторів
до утечі. Також касарня пожарної
сторожі та цілий ринок під водою.
В місті Сереті багато домів, стаєн і
комор понесли філі бистрої води. Бо-
гато дерев вирвало з корінєм, а поля
спустошені. В сторожинці наслідком
виливу ріки Серета всі бічні доми й
будинки зовсім залиті. В суботу ве-
чером вода в Пруті нагло підняла ся,
тому скріплено ратункову поготівлю
й запоряджено всякі середники осто-
рожности. Вислано багато відділів
пожарної сторожі на всі вулиці, за-
литі водою. Всі города й поля коло
залізничного двірця в Чернівцях залиті
водою. З причини повени усунула ся
в многих місцях земля, що теж було
причиною перерви в комунікації. Ти-
сячі народа стоять біля моста на
Пруті та приглядають ся шалючій
повени. Видно тут пірвані струєю
домашні уладженя й цілі стайні. Піо-
віри 41. полку й міська сторожа пра-
цюють два дні без перестанку. Кілька
околичних сіл як Левкояц, Мамаєшти,
Зучка та цукроварня в Лужанах під
водою. Богато родин сидить на дахах
та благає ратунку. З причини пове-
ний застановлено загальний рух на
отсїх лініях льокальних залізниць:
1) Зучка-Новоселиця, 2) Неполовівці-
Вишня, 3) Іцкани-Сучава, Короп-
чинці-Чудин, 5) Бергомет-Лопушна,
6) Карльсберг-Путна.

E139

¶ Польських політиків біють.
У Варшаві, давній столиці Польщі,
проживає вшехпольський провідник
Роман Дмовський, оден з найбільших
ворогів Українців. Він є учителем га-
лицьких вшехполяків і був головою
польського кола в Державній Думі

в Петербурзі, а відзначає ся тим, що
йде на руку московському цареві.
Така його політика не подобає ся де-
яким Полякам і оден з них вибив
його по лицю в білий день на вулиці.

¶ Попис військових аналь-
фабетів при 24 п. п. у Відни.
День 12. липня, то хвиля весела і по-
тішаюча. Знов понад 100 Гуцулів на-
ших вивчилося читати і писати за-
вдяки ініціативі і праці о. сов. Ка-
ляти, курата полевого у Відни. Нади-
вуватись не можна було, як наші во-
яки пописувались своїми поступами
перед офіцерами і учителями. На їх
устах радість і вдоволенє. Відфото-
графовано усіх учасників wraz з учи-
телями. Полева команда висказала
подяку і вдоволенє о. сов. Калюти, як
також Вп. однорічним добровольцям:
Мельникови, Рудницькому, Рогожин-
ському, Богусевичови і воякам: Гени-
кови і Арсеничови з Березова.

¶ Розсліди над туберкульо-
зою. З Лондону доносять: Антитубер-
кулічна комісія оповістила вчєра
звіт з 10-літних наукових розслідів,
в котрім стверджує, що людські тубер-
кулічні бацилі в практиці не да-
дуть ся відрізнити від звірячих ба-
цилів. Люди та ссучі звірята можуть
взаїмно заражувати себе туберкульо-
зою. Бацилі з волів і коров перено-
сять ся на людей, головно за посе-
редництвом молока, котре слід ува-
жати жерелом туберкульозі дїтий.
Також вєпрове і волове м'ясо є се-
редниками, що переносять бацилі.
Комісія поручає заостренє контролі
над засобами поживи.

¶ Крадіж у російської ца-
риці. У російської цариці украдено
жемчуги вартости до мільйона корон.
Петербурська поліція вислала най-
лучших поліційних агентів для від-
шуканя тих жемчугів в Європі, бо
викрито, що ті жемчуги вивезено до
західної Європи. Ті агенти, облетівши
цілу Європу і скрізь при помочи мі-
сцевої поліції вишукуючи тайні скле-
пи для продажі дорогоцінних річий,
тепер виїхали до Нового Йорку, бо
виявило ся, що злодії вивезли ті жем-
чуги до Америки.

¶ Золото в Сибірі. В Сибірі
відкрито нові поклади золота. Най-
богатші поклади золота находять ся
у східній часті амурського округу,
особливо на полудневих схлонах Я-
блонних гір.

¶ Судно кермоване з суші.
Берлінські часописи доносять про не-
звичайно важний винахід учителя
Християна Вірта. Є се моторове су-
дно, рухами котрого кермує прилад
в роді телеграфу без дрота уміщений
в віддаленю до 3 км. від судна. За
помочю певних рухів кермує вина-
хідник судном, стоячи на березі й ре-
гулює його скорість. На його приказ
армати з судна стріляють, дзвони
дзвонять, ракети вилітають у воздух.
Судно без залози є страшним серед-
ником у руках воєнної команди й як
такий середник найде без сумніву
приміну в морських битвах у буду-
чині. Віртові прилади унеможлиблю-
ють кермованє судном при помочи
уладженя тісно з ним не звязаного,
тому не буде побоюваня, щоби воро-
жа армія могла вихиснувати винахід
для своїх цілей. Проби з Віртовим
судном відбули ся на Wannsee 6 м. м.,
а тепер під протекторатом „Deutscher
Flottenverein“ на тім самім озері від
8 до 12 м. м. Доси судно не завело
ні разу винахідника та публіки, ді-
браної з військових достойників.

¶ Американці за дороги. Дер-
жава Чилі відкинула пропозицію аме-
риканських фірм що до будови двох
дрїднотів, мотивуючи, що подані ціни
суть за високі. Контракт на будову
відано англійській фірмі. — А. Вала.

Пер Сівле.

СТРАЙК.

(Докінчене.)

Що се такого, на що люди у глухій мовчанці так зглядають ся? — Пляма. Маленька пляма на бруку у ринку, де прецінь день-денно видно сотки всіляких плям, та на які люди ніколи не звертають навіть уваги. Правда, але отся пляма була від крові. А кров ся не була звичайного рода, якої приміром мають різники повно на своїх фартухах, столах, підлозі. Се була людська кров. І тому то люди ставали так над нью у глухій мовчанці.

Говорять, що кров вбитих людей має якусь особенну силу вгризати ся у землю. Як воно і не є, однак се є певністю, що по тижнях і місяцях на тому місці, де впав старий „Господи Боже“, все ще бачило ся ржаву пляму. Сонце її білило, дощі змивали, кінські копита і людські ноги її стирали і наконєць затерли цілковито.

Кримінал в лянгестрандським поліційнім будинку показав ся за тісний. У його мурах годі було помістити усіх „злочинців“. Винято кілька пивниць в сусідстві, але і вони за хвилину заповнили ся у щєрт арештованими; а тут все надходили нові доноси, так, що директорови поліції вже не стало терпцю і він люто крикнув: „Що, до чорта! Прецінь не можемо половину міста посадити до арешту!“ І поліційні шоломи з розмислом проходили мимо неодних дверей, за якими, перестрашена їх видом родина, прошептала тремтячими устами: „Слава Богу!“

Багато робітників повтікало, передоєм ті, що не мали ніякої родини; багато з них не явило ся вже ніколи в місті, деякі втікли аж до Америки. Головна однак часть отсих, що брали участь в розрухах, находила ся в поліційних арештах. Між ними також Стенсен і Пер Амундсен, яких повно арештовано ще того самого дня, коли розіграла ся на ринку кривава драма. Арештоване Стенсена тим разом пішло вельми гладко. Підчас загальної утечі перед багнетами він втиснувся у якесь подвіре; тут побачив його однак один з поліційнтів, і прикликавши до помочи кількох жовнірів, справив ся в одну мить. Рівнож арештовано і старого Торгенсена, а за що — сего він сам не знав; підчас розрухів він сидів найспокойніше в своїй хаті. Доперва пізнійше він дізнав ся, що на донос Ванга Мельтеруда його обжаловують о злочин підбурювання до розрухів.

XIV.

Лянгестрандське житє почало плисти опять давним руслом.

Як лиш привернено на ново порядок, зараз повернули фабриканти із свого вигнання. Сейчас направлено вікна в помешканнях Оскара Андре-сена і Мельтеруда.

Тепер належало ся постарати, щоб пустити тартаки на ново в рух. Більша половина робітників сиділа в арештах; позіставші на волю дістали приказ безпроволочно явити ся в прина-лежних фабриках. І вони ставили ся. Фабриканти оказали ся вельми ласка-вими; говорили, що сей раз їде хочуть про все забути. Але за се сподіють ся, що — но, сего була ціла купа, чого вони сподівали ся від робітників. Робота могла отже почати ся — річ природна, з поменченою платнею. Крім сего Ванг Мельтеруд поставив своїм робітникам невідклич-не услівє, щоб сейчас зголосили лас-каво своє виступленє з робітницької каси хорих. А мир запечатав він ст-

сею промовою: „Колиб мало стати ся по справедливости, то кождий з вас, драби, зігнив би в криміналі! — розумієте? Нехай я ще раз побачу най-менчу комедію, то — ясні громи вас побють!...“ Робітники згорбили ще більше свої похилені спина і покірно взяли ся за свою роботу.

І опять з добрих коминів підняли ся клуби сірих димів, опять заскре-готали пили, завищали зубаті колеса; Лянгестранд став знова давним Лян-гестрандом, хіба лиш з тим малим виїмком, що найшло ся тепер у нїм ще більше шпигтів, ще більше лизун-ства і удаваної покори, ще більше обчернювань і юдженя одних на дру-гих перед сильними міра сего.

Надзвичайному судови припору-чено розглянути справу лянгестранд-ського страйку. І він строго взяв ся до діла.

Пересічно не примінювано кар після букви закона. Більша полови-на арештованих дістала ся до кримі-налу. Сімох віддано до карного заве-деня, між ними Стенсена, якому при-суджено рік, та Олюфа Рундстрема, що дістав чотири роки.

Пер Амундсен явив ся перед три-буналом.

„Ваше повне імє?“

„Пер Гайваллера Амундсен.“

„Вас хіба не хрещено Гайвалле-ра?“

„Та Господь се знає; се імє, здаєть ся, я дістав при другім хресті горів-кою?“

„Кілько маєте літ?“

„Кілько літ? — Здаєть ся доволі, аби бути розумним, а за мало ще, аби остати дурнем; на весну минуло тридцять.“

„Ви женаті?“

„Так, про се може посвідчити найліпше моя жінка.“

„Маєте діти?“

„Так є, маю цілих три штуки і правдоподібно четвертого кавальчик.“

„Ви були підчас збіговиска?“

„Зовсім природно — при такій гар-ній нагоді дежби — —“

„Ви-б певно були основнійше по-лагодили справу, щоб лиш могли, чи не так?“

„Го, го, надію ся! — Колиб се було від мене залежало, ціле місто замінило-б ся в купу попелу а поло-вина мешканців в трупи!“

„Чи ви знаєте, де находите ся?“

„Природно, що знаю, де тепер находити ся? До чорта, я знаю навіть дещо більше, бо знаю де буду вне-довзі находити ся; навіть може ліпше, як ви самі про се знаєте!“

Одним словом, вислідком отсего переслухання було се, що сьвітлий суд попав в поважний сумнів, чи в голо-ві арештанта усе є в порядку. Лікар, якому віддано справу під осуд, не мав відваги видати рішучої діагнози; і на його раду віддано Пера Амунд-сена під обсервацію до дому боже-вільних.

Торгенсена увільнено. Бо коли прийшло до розправи, Ванг Мельте-руд не був в силі нічим доказати сво-го доносу, а се, що Торгенсен був председателем страйкового мітінгу, не вистарчало до його засудження. — „Отже, Торгенсен,“ — сказав предсе-датель суду — „Ви не брали участи в киданю камінєм?“

„Ні,“ відказав Торгенсен своїм спокойним, повільним голосом: — „бо робітники з камінєм у жмени ніколи не здобудуть приналежних їм прав.“

XV.

На день 1-го вересня припадали уродини Оскара Андре-сена. Сего ро-ку він починав сорок шестий рік, і тому то справляв уродини з більшою урочистістю, як передче. А до сего

— так думав — мав важні поводи а також і средства. Власне дістав ви-плачені обі асекурації. Виправді нор-вегська асекураційна компанія роби-ла трудности, але се не помогло їй: мусіла наконєць виплатити усе що до цента.

Було коло дев'ятої години а вечо-ра. Огород яснів нестрими лампона-ми, а дві великі лампи по двох бо-ках брами, наче запрошували до вхо-ду в огород. З вікон помешканя лили ся струї сьвітла.

А в середині велика кімната потапа-ла у повени сьйва і сьвітла. Стіл уги-нав ся від срібної застави, хрусталів та цвітів. Оскар Андре-сен весь аж сіяв — почавши від фіолетного носа, сніжно білого переду сорочки з вели-кими, як горох брильянтовими запин-ками, а скінчивши на золотих грубих перстеньках на пальцях, та блискучих ордерах на кляпі сурдута. Та і пані Андре-сен ясніла уся від сьвітел дія-мантів та золота, понавішуваного усю-ди по шовковій сукни.

Сьвято дійшло власне вершка оду-шевлення. Парох Карльсен що йно скінчив свій тоаст в честь золєнізан-та, і на його лиці неначе бачило ся ще відблеск усіх тих гарних сказа-них ним слів. Оскар Андре-сен глу-боко зворушений дякував за слова признання та пошани і нїсє тоаст на добро міста. Почато пити загально за здоровлє газдині, пароха, бурмістра, директора поліції, присутних жінок...

Опять підняв ся Оскар Андре-сен і задзвонив в килішок:

Хотів піднести їде один тоаст, за-ки присутні встануть від стола. А се тоаст в честь доброго робітника — доброго робітника, се прошу затамити собі! — Бо так як суть добрі і злі ангели, як суть добрі і злі люди, так само істнують і добрі та злі робітни-ки, або поправнійше се послїднє по-нятє повинно звучати: збаламучені робітники. „Недавно бачилисьмо тут, в Лянгестранд, сумний примір того, як далеко можуть відвести з дороги обовязку навіть найліпшого робітника усе нівелюючі і нищачі увесь су-спільний лад кличі, так модні під теперішню пору.“ — Але він надіє ся, що се, що тут стало ся, послужить робітникам болючою наукою на будуче; вони повинні остати завсїгди лєояльними, слухняними, рівними ро-бітниками — одним словом: добрими робітниками! Він сего надіє ся і ба-жає. „Бо знайте, мої панове і пані, що без робітника, без доброго робі-ника зовсім не є легкою річю бути фабрикантом. І я гадаю, що по ви-слуханю моїх виводів, високоповажа-не паньство дозволить мені піднести сю чашу за здоровлє доброго робі-ника!“

Шампан перлив ся, пінїв ся і ши-пів, як вузенькі шклянки піднесли ся в гору — — —

В день опісля Оскар Андре-сен я-вив ся озобисто на місци спаленої фабрики, щоб приглядати ся роботам коло усування румовищ. Бо тепер він хотів почати як найскорше відбудо-ване тартаку.

Власне найшов ся на тому місци, де давнійше скидувано у ріку трачо-вине. На березі лежала ще збита у масу, мокра брила трачовиня, яку власне чотирох робітників намагало ся розбіяти лопатами.

Оскар Андре-сен станув коло них і цікаво призирає ся роботі, покурю-ючи дорожє цигаро — правдиве гаван-на. Нараз увесь поблід, цигаро вилє-тіло з його рук.

— Бо що се було такого, що сторчало з мокрої землі? — корінець з дерева? — Нехай Господь про-стить, коли се не подобало зовсім на — — — пальці, людські пальці — з чор-ними жилями у м'ясі! — —

„Уф!“ — закликає один з робіт-ників, „наконєць найшлисьмо руку старого „Господи Боже“ з „Ріпи“! Се зовсім певно; — ось тут є ви-кривлений ніхоть на великім пальці!“ Оскар Андре-сен притямом відвер-нув ся та скорим кроком пішов до свого дому і запер ся оданцем в своїй кімнаті; а тут протягом десятиох мі-нут випив цілу пляшку коньяку, що за нього заплатив пять і пів корон.

Зевс і звір'ята.

Се діяло ся дуже давно. Ще в тих часах, коли в старій Греції панувало бо-гато богів і богинь. А Греція, се дуже гарний край, що лежить в Європі, над Середземним морем. Між тими богами був найстаріший Зевс, що панував над небом і землею. Відтак Позейдон, пан над усіми морями і Гадес, пан підзем-ного сьвіта.

Отже Зевс видав раз до звірят та-кий приказ: „Нехай все, що жєє і від-дихає, ставити ся у стіп мого престола. Єслиби хто був тої гадки, що в його по-добі є щось невідповідного, що треба би змінити або поправити, нехай сьміло ви-скаже своє бажанє, а я сейчас се спов-ню“.

Звір'ята послухали приказу свого бога і пана, тай станули перед ним ря-дом.

— Ну, малпо, зачинай перша! По-глянь на інші звір'ята, порівнай їх кра-соту з твоєю і скажи, чи ти вдоволена із своєї подобі?

— Я? — спитала малпа. — А чо-му-ж би я не мала бути вдоволеною? Хіба-ж я не маю чотирох ніг так, як ин-ші звір'ята? Скільки разів я приглядала ся своему портретови, то не знаходила в нїм ніколи якоїсь хибі або догани. Але ось мій братчик, медвідь, то се така не-отесана колода, що я не радила би йо-му ніколи дати себе відмалювати.

Як раз в сій хвилі надійшов мед-відь. Всі думали, що він буде жалувати ся на свої хибі. Але куди там? Навпа-ки, він чванив ся своєю красою, а на-томість витикав слоневи, що — мовляв — треба би йому зменшити клопоуха, а надточити хвіст. Слонь, се дійсно бри-ла без форми і складу!

Коли-ж на слоня прийшла черга, то він помимо своєї розсудности говорив як і другі. Після його гадки то він ще жвавий і гарний молодець супротив та-кого тяжкого борвана, яким є кит.

І так вихвалювали себе всі сотво-ріня від найбільшого до найменшого. Приміром панна мурашка осудила, що міль є занадто дрібний, а себе уважала просто за великана.

Коли отже ніхто з них не знайшов на собі найменшої хибі, відослав їх Зевс домів. І тут так само одні других осуджували, а свої прикмети вихвалю-вали попід небеса. — Тай чи-ж дивува-ти ся звір'ятам, коли так само, а може ще й гірше, чинять люди? Кождий чо-ловік видить себе иншими очима, ніж свого ближнього.

Ліпша гра ян в нарті, подібна до шахів,

за 10 минут можна научити ся цілої штуки.

Подорож довкола землі,

весела товариська гра для на-уки і забави. Вона відтягне Вас від бари, гроші липать ся в ки-шени, а час злетить вам солодко і мило та ще научите ся ге-ографії, обїзджаючи цілий сьвіт. Кожда читальня, кожде това-риство, кождий гурток молодих людей повинен забавляти ся тою грою. — Ціна 75 центів.

Пишіть на адресу: 25—

RUTHENIAN BOOK STORE,

439 3th Ave., SCRANTON, PA.

Вже прийшла з краю одна з найбільше потрібних
в кожній хаті книжок, а то:

ІЛЮСТРОВАНА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Написав її наш славно-звісний професор Михайло Грушевський, а написав так приступно і просто, що кождий може дуже легко пізнати і зрозуміти: „хто ми, чий сини, ким й за що закуті“.

Книжка має до 500 сторінок великого формату і до 300 малюнків, малі і пористі.

ЦІНА БРОШУРОВАНОЇ \$2.00, ГАРНО ОПРАВЛЕНОЇ \$2.75.

Пишіть, щоб не було за пізно на виразну адресу:
RUSKA KNYHARNIA, 850 Main St., WINNIPEG, MAN.

Веселий кутик.

НОВОМОДНІ БАЙКИ.

Вітер і сонце.

Вітер і сонце перечилися з собою, хто з них сильніший. Остаточно згодилися на то, що того буде правда, хто з них змусить першого подорожного, який надійде здохнути кожух з себе.

Коли так ждали якусь хвилину, надійшов якийсь селянин, але той не мав на собі кожуха, бо він був у Львові і там йому його украли.

Вдячний лев.

Один лев вбив собі терне в лабу. Він пішов до пастуха і наставив йому болючу лабу, щоб той витягнув йому терне з м'яса. Пастух так і зробив.

По якійсь часі ставили пастуха невинно перед суд, а несправедливий суддя велів кинути його в яму, де було шість левів.

— Сійте! — крикнув лев, що зараз пізнав пастуха: — Сійте! бо я маю право до того чоловіка. Він мені витягнув одного разу терне з лаби.

З глибокою пошаною відступилися тамті п'ять левів, а тоді той сам один з'їв пастуха.

Потребував певної інформації.

Пияк обняв кріпко ліхтарняний стовп при одній вулиці і хитаєся на всі боки, якби в непевності, що йому тепер робити. Надійшов якийсь панок, а пияк зараз його поспитав: „Даруйте, добродію, чи знаєте ви добре сю вулицю?“ — „Так!“ — відповів запитаний. — „То будьте так добрі і скажіть мені, як далеко відси до другої найближчої ліхтарні?“

Він не може сего сказати.

Лікар: Збільшене глухоти у вашій жінки являєть ся в наслідок приросту літ її життя, і ви се можете їй сказати.

Муж: Гм... пане доктор, чи не були би ви ласкаві сказати їй се самі...

Аж тепер зрозуміла.

Молода жінка до сусідки: Треба вам знати, нанашко, що ми за свої діти дбаємо і не хочемо, аби навчилися чогось злого. Коли приміром чоловік сварить ся зі мною, або я сварю ся з чоловіком, все висилаємо діти бавити ся на вулицю.

Сусідка до жінки: Ага, тепер я вже розумію, чому то ваші діти вічно лиш бігають по вулиці.

В суді.

Суддя: Де ви здібали обжалованого зі своєю свинкою?

Господар: Дві милі від моєї хати, прощу світлого суду.

Суддя до обжалованого: Щож ви на се скажете?

Обжалований: Се було тільки так, та жарт. Мені його свині не треба.

Суддя: Отже маєте за се два місяці криміналу, бо жарт той пішов дві милі за далеко.

Тільки умочив палець.

Кельнер: Тут, прошу, маєте теплий шиня, але не цілком гарячий, як ви собі сього бажали.

Гість: А ви звідки знаєте, що він не гарячий — чи може коптували?

Кельнер: Ворони Боже! дежби я се зробив! Я тільки умочив палець.

Причина страшної смерті.

А: Чи ви чули про смерть пана Х.?

Б: Ні, не чув. А він з чого помер?

А: З жади.

Б: Страшно! А деж він працював?

А: Продавав в другосторі содову воду.

Думки Американаця на контрах.

Ступав швидко і тішив ся свіжим, здоровим повітрям. Нараз підніс в гору своє сяюче з вдоволення лице. Саме тоді перелітав над його головою птах і пустив „щось“ теплого, що упало просто в око розрадованому Американацеві. — „Який я щасливий — говорив до себе Американацько, витираючи скоренько за хляпане око — який я щасливий, що Господь не дозволив літати коровам.“

Не любив тещі.

Жінка: Ти, бруте, кидай тебе на завше і йди до своєї дорогої мами.

Муж: Йди де хочеш, але не приводи мені до дому твоєї „дорогої мами“.

Нагороджена лагідність.

Заводовий злодій, обжалований о крадіж, звертає ся по переведенню розправи до президуючого судді:

— Пане суддя, прошу там у вирокі обійти ся зі мною лагідно, а я клену ся Богом, що в будучности окажу ся ретельним чоловіком.

Сі прості слова зділали більше, ніж найліпша адвокатська бесіда і трибунал засудив злодія на лагідну кару. По оголошенню вирокі каже злодій до свого оборонця:

— То поцтива людина з того судді... Мушу йому віддячити ся.

І справді з'явився на другий день одержав предсідателя трибуналу свій годинник, який йому перед роком украдено.

То дивне.

— Мій батько зломив собі ногу і від десяти днів лежить в ліжку.

— Так? Дивую ся, що ізза такої дрібниці кладе ся до ліжка. Мій отець ломить собі щоденно голову, а ще ніколи не клав ся з сього приводу до ліжка.

Також оправдане.

— Що?! приходиш так пізно і то ще в такім стані?

— В самій річці, воно вже пізно, але їй Богу, я тому не винен. Сьогодні мене викинули з салону виїмково пізнійше ніж звичайно.

Дивне жаданє.

— Ну, колиж нарешті заплатите мені за сю машинку до писання?

— Коли заплачу?... Адже ви повідали, що та машинка є така добра, що сама виплатить ся.

На винищенє блощиць

лишень одно певне средство, а саме: замашуване лойом, або салом, всіляких щілин і шпар в стінах, ліжках, образах і задних сторін річий, пристаючих до стін; більші щілини можна позатикати товстими лойовими кнотами. Спосіб сей, приміюваний від довшого часу у військових казармах в Німеччині, не заводить ніколи. Всілякі порошки і тинктури не спричиняють бажаних наслідків, лишень хвилево мають сякий-такий успіх.

ЧИТАЙТЕ! Фарми і лоти на продаж.

Родимці! — Отсим повідомляю Вас, що компанія

INVESTMENT CORPORATION

котра продає землю

в YORKTOWN, VIRGINIA

установила мене ОДИНОКИМ СВОІМ АГЕНТОМ ДЛЯ ВСІХ РУСИНІВ.

Настають часи безробіття. Хто має який гріш а не хоче його стравити, нехай завчасу купить собі фарму або лоту і то в такім місці, де би мав спосіб легко прожити і забезпечити собі добру роботу. Таке місце є в YORKTOWN, VIRGINIA.

Землі на продаж не багато. Тому нехай кождий світить, щоб забезпечити собі сталу роботу. Покиньте міські димни, майни та гучні фабрики, де дрижте що хвиля о своє житє, а йдіть на свіжий воздух, чисту та здорову воду, важайте безжурно на лоні природи у вічно зеленій Вірджинії. Будова двох великих фабрик уже кінчить ся, а роботу доставлять там лиш сї, що купили фарму або лоту. Досі осіло там вже около 20 родин руських а польських до 60. Руська коліяна положена особно. Земля прекрасна і богата. Скоро лиш збільшиться число Русинів, сейчас буде поставлена руська церква. Місце під церкву і на цвинтар уже готове.

Майнери! Свіщите ся, поки маєте нагоду. З Оліфанту, Па осіло тут уже 4 родини, тож учіть ся від других.

По всякій інформації пишіть до руського агента Василья Матоліча. Адресуйте:

В. МАТОЛІЧ,
821 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.

МИХАЙЛО УГОРЧАН,

руський характеризатор

виписує різні українські і иньші костюми на представлення і характеризує по низьких цінах. Замовлення приймає... чайменше на 8 днів перед представленням.

641 E. 11-th St., 2nd floor, New York.

Жінки! Учїть ся акушерства.

Єсе хороше занятє, запевняюче Вам гарний заробок на усе житє. Адресуйте:

Doctor Deutscher
375 East 10th Str., New York, N. Y.

Потрібно дівчат

до реставранту і звичайної домашньої роботи. Платня дуже добра. Достарчаємо роботу і мужчинам.

Simmons Employment Agency
159 Grand Street, Jersey City, N. J.

Рент подешевів

у найвигіднійше приміщених комнатах в Джерси Сіті. П'ять мінут ходу до фери і тунельової стації. Голоситись до сторожа (janitor) при 133 Grand Str., Jersey City, N. J.

Позахатні робітники.

Робітники, виставлені на холод і вохкість, уникнуть докучливих болів ревматизму і невральгії, уживаючи д-ра Ріхтера „Pain Expeller-y“ в хвилі, коли почують перші кольки (ломаня).

Сей лік має запевнену постійну славу від 43 літ. Уживають його скрізь по цілім світі, а дістати його можна у всіх другесторах Злучених Держав по 25 і 50 центів за фляшку.

Уживайте його також в случаях напруження мускулів, ввихнень, болів в сугавах, в боці і в грудях, болу зубів, уший і жолудкових корчів.

Повне поученє в руській язвці знаходиться в кожній коробці.

Будьте уважні і вистерігайте ся численних наслідувань. Правдивий Pain Expeller знаходить ся тільки в такій коробці, яка тут представлена на образку.

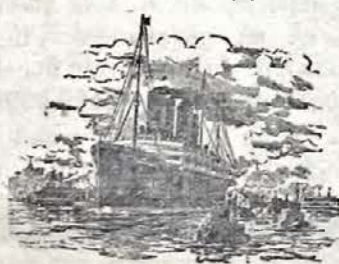
Сей лін вирабляють

F. Ad. Richter & Co.

213-215 Pearl Str., New York City

ТАНА ПРОДАЖА ШИФКАРТ.

Одинона руська агенція шифнартова в Нью Йорку.

ВАЖНЕ! По причині конкуренції між лініями, можете від нас відіхати до Старого Краю найменшим коштом на добрих, поспішних шифах на Гамбург, Бремен, Роттердам і Антверпен.

Желаючи скористати в нагоді низької ціни, повинні удавати ся до нас зі всякими запитами о інформації о час відливу кораблів.

Жіночим подальше від Нью Йорку, завчасу замовляємо місця на шифах, як і наші агенти зустрічають пасажирів на стації (depot) в Нью Йорку. Ми стараємо ся о вигоду пасажирів, як також і про їх багажі і нічліг.

КРАЙНІ! По що йти до чужих, котрі Вас не розуміють, коли можете удати ся до нас так, як до свого дому. Хто має замір їхати до старого краю, або супроводити кого до Америки, нехай удасть ся до нас, а ми ручимо, що дістане добру услугу. — Номер телефону агенції єсть: Orchard 887.

Удавайте ся особисто, листовно або по телефону до:

G. KUNASHEVSKY, 179 East 3rd Str., New York, N. Y.

Зовеїм даром!

Ми висилаємо грамофони всім нашим землянам у всі сторони Зл. Держав без одного цента задатку.

Земляки ведучі з нами діла не ризикують нічого, бо кождий може машину випробувати, а коли вона йому не подобає ся, то може її не брати.

Подайте нам лише свою адресу, а ми Вам вишлемо наш натальог, з котрого можете вибрати собі такий грамофон, який Вам подобає ся.

Гаранція наших грамофонів на 5 літ.

Продажа за готівку або на рати! **\$140**
Продаємо також всі можливі інструменти за готівку або на сплату.

НОВІСТЫ!

Подвійні 10-цалеві рекорди найславніших русько-українських співців з Львова, Ніва, Мранова і Варшави.

GLOBE RECORD and SUPPLY CO.,
131 E. 7th St. NEW YORK, N. Y.

КНИЖКИ

КОТРИ МОЖНА ДІСТАТИ В ДРУКАРНІ „СВОБОДИ“:

цнт.

Ангел та пустельник	15
Америка	15
Американець, веселий образ з життя на- роду	15
Бери та читай	30
Борба клас і чому робітники організують ся Весела книжочка з образками	15
В Старім і Новім краю	35
Гостина сьв. Ніколая, драматична гра для дітей	25
Доля галицької сироти	10
Дещо про злих	5
Дещо про права і суди	30
Дорога до свідомості	10
Емігрант	10
Журавлі	15
Житє, зарібки, організації і т. п. в Зл. Держ. Зуб за зуб	10
Казки за Циганів	10
Коротка історія Русь	10
Капітал і праця	15
Казки про Жидів	15
Княжочка рахункова	50
Марія	10
Многострадалий народ	20
Народний рух австро-угорських Русинів .. Оповідане про Алі Бабу і сорок розбій- ників	15
О підземних скарбах	20
Оповідання про заздрих богів	25
Про нутро землі	10
Покуса	25
Про кінець світа	10
Рипар і смерть	15
Розмова Поляка з Русиним	5
Релігійні віровані	10
Русько англійський тлумач	20
Слово ч. 5.	60
Слово ч. 6.	15
Страшна пімста	15
Смерть	20
Степові люди	10
Страйк	15
Стріляй на смерть, робітничка драма	20
Товариска ворожка	15
Хто з чого жне	15
Унія в Америці	15
Які то є люди на землі, з 20 образками .. Як мужик ходив до царя правди шукати .. Через кордон	20
Хлопська доля	15

ДРУКИ

Метрики шлюбні	3
Метрики смерті	3
Помічник за померлих	10
Папери листові з вінітами, оден	2

МОЛИТВЕННИКИ І КНИЖКИ БОГОСЛУ- ЖЕБНІ ТА РЕЛІГІЙНІ.

Звичайна оправа.

Новий Завіт	2.00
Псалтир	1.00
Бог Надежда Моя	1.00
Хліб Душі	60
Хліб Душі, латинськими буквами	84
Дорога	52
Дорога, малий	32
Друг Душі	50
Горі Серце	34
Ізборник Церковний, малий	70
Ізборник Церковний, малий, лат. буквами .. Молитвенник, галицький	70
Псалтир, малий	66
Сокровище Душі	1.20
Зборник	80
Зборничок	80
Збірничок найкрасніших пісень церков. Ангелеский хор, збірник народно-цер- ковних пісень під ноти, часть I. Ангелеский хор, часть II.	55

Гарна оправа.

Бог Надежда Моя	2.00
Хліб Душі	1.80
Хліб Душі, латинськими буквами	2.00
Дорога	1.70
Дорога, малий	1.00
Друг Душі	1.30
Горі Серце	1.10
Молитвенник	1.80
Молитвенник, латинськими буквами	1.80
Зборник	1.90
Збірничок	1.30

ВНАЗІВКИ ДЛЯ ЗАМОВЛЯЮЧИХ КНИЖКИ.

Кожний замовляючий книжки повинен виписати виразно всі титули книжок, які йому подобались і обчислити загальну належитість за книж-
ки. Більш хто замовляє книжки на меншу суму, то належитість може присилати поштовими марками, а при більших замовленнях належить посилати гроші через поштовий або експресовий money-order. Адреса замовляючого мусить бути написана як найдокладніше. Мешканці по малих місцевостях повинні при замовлюванню книжок посилати 10 центів на реджістер, бо трапляється часто, що хтось другий з країн забере ім книжки з пошти.

Замовлені книжки висилаємо відвратною поштою. Гроші належить присилати наперед, бо американська пошта не приймає посилок за посилателем. Для тих, що хотять зайнятись розпродажем книжок, даємо значний опуст.

Замовлення належить висилати на адресу:

СВОБОДА,
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Ціни і правила оголошень в „Свободі“.

1) **ОГОЛОШЕННЯ БИЗНЕСОВІ,** які йдуть довший час (від 3 місяців до року) платити ся після спеціальної тарифи, яку інтересовані дістануть на зажаданє листовно.

1-о, 2-о або 3-и разові **ОГОЛОШЕННЯ БИЗНЕСІВ** по 3 цнт. від слова за кожний раз.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ, як: мітинги брацтв і товариств належачих до Р. Н. Союзу поміщає ся безплатно оден раз в рубриці „Рух в Відділах Р. Н. Союзу“.

ОГОЛОШЕННЯ ПРЕДСТАВЛЕНЬ ТЕАТРАЛЬНИХ І БАЛІВ по 2 центи від слова для брацтв і товариств належачих до Р. Н. Союзу, а для товариств неналежачих до Р. Н. Союзу по 4 центи від слова.

ПОШУКУВАННЯ ОСІБ І РОБОТИ по 2 центи від слова за найменше 10 слів.

КОНКУРСИ ПАРОХІЙ І ІНШІ по 3 центи від слова.

ПРОПОЗИЦІЇ ЖЕНИТЬБИ по 10 центів від слова за найменше 10 слів.

Одноразове оголошенє адреси 25 цнт.

2) **Належитість за всяке оголошенє** мусить бути прислана з гори та в цілости. В противнім разі оголошенє безсудово не поміщає ся. Належитість за дрібні оголошеня можна присилати також поштовими марками.

3) **Кожде оголошенє** мусить бути в редак-

ції на тиждень перед датою виходу того чи-сла часописи, в якій воно має бути поміщене. Оголошенє телефоном не приймає ся.

4) **За зміст оголошеня** або за відвічальність оголошувачих ся в часописі фірм редакція не приймає ніякої відвічальності.

5) **Кого-б скривджено,** або з ким зле обходжено-б ся в тій фірмі, яка оголошує ся в нашій часописі, нехай про се сейчас помістить редакцію, а коли подасть достаточні докази опущта, викине ся оголошенє неспівної фірми; крім сего редакція доложить всіх старань, щоб опущта потягнути до відвічальності.

6) **Редакція має право відкинути** або перервати яке небудь оголошенє, не подаючи причини.

7) **Редакція має право жадати** від фірм або незнатих осіб, щоб прислали докази, що ведуть свій бізнес чесно і дійсно зможуть додержати того, що обіцяють в оголошеню.

8) **В оголошеню** мусить бути тільки правда. Редакція має право відкинути всяке підозріле оголошенє.

9) **Оголошеня** мусять бути писані пером, виразно і на одній стороні паперу.

10) **За дрібні оголошеня** редакція не висилає ніяких похитовань.

В першій русько-американській РІЗНИЦІ

в Шенандоа, Па.

можна дістати

всі церковні і братські річи.

Всякі замовлення приймаєсь і після желаня виготовляєсь.

Приймає ся також старі річи до направи.

Світло церковне найліпшої якості.

Церковні книги різної величини як також всякі молитвенники в різних дінах.

Ризниця має на складі блякети метрик уроджень, вінчань і усепоших. — 100 за 95 цнт.

На мадаме висилає ся цінами.

Пишіть на адресу:

RYZNICIA, 114 S. Chestnut Str., SHENANDOAH, PA.

Свій до свого!

28—31

Попирайте свого руського чоловіка, у которого можете дістати добре, свіже пиво, вино і горілку.

Велика галія для товариств на проби і мітинги. Хто приїжджає до Нью Йорку, хай памітає, що у мене є завжди вигідний мілліт. Памітайте адресу:

TEODOR KONAVICH

117 Ave A., NEW YORK, N. Y.
73 N. 4-th Street, BROOKLYN, N. Y.

R. J. GLICK Агєнт асєнур-
ційний від огня.
Офіс находить ся в **WILLIAM McCONNEL**
(15—30) BUILDING
SHAMOKIN, PA.

Петро Ярема

руський погребник

вишочиває керпичі на весілля, хрестини і всякі другі сабани.

115 Ave. A., NEW YORK, N. Y.

(між 7-ю а 8-ю ул.)

Телефон: Orchard 2568.

Російсько-Американська Лінія

одинокі лінії без пересіданя між Росією і Америкою.

8 і пів дня до — 11 і пів дня

Роттердаму до Лібави

„Бірма“ — 5-го серпня 1911

„Курск“ — 19-го серпня 1911

„Діуант“ — 2-го вересня 1911

III класа \$29.00 III класа \$30.00

II класа \$45.00 II класа \$47.00

I класа \$52.00 I класа \$52.00

По більшій надбавці просить ся

звертати до наших агєнтів або до

головного вступництва:

A. E. JOHNSON & CO.

27 Broadway New York, N. Y.

Русини Пітсбурга!

Чи Ви знаєте

ЩО ГРОШІ — ТО СИЛА?

Старайтесь пізнати та пізнати складати свої оцадності в **стейтовім Банку** на розі ул. **Carson-a** і **14-oi**. Сей банк є одним а найстарішим і найпеннішим банком, що цілковито забезпечує Ваші оцадності. У нас складають ся гроші церковні, братські, опітські і ин. Кожний, що має у нас гроші, отримує на бажанє свій стейтовий контролорі.

Продаємо **Корабельні Карти** на найліпшій лінії, а гроші до краю висилаємо по поштовім курорі

German Savings and Deposit Bank
Cor. 14th & Carson St.,
South Side, Pittsburg, Pa.

В. Е. Рот, през. А. П. Міллер, кас.

Ол. Бучак, ур. банк.

Найвище забезпеченє \$100,000.00

Читайте з увагою! Не дайте дурити ся агєнтам кри-

кливою і брєхливою рекламою. Як вам хто говорить, що ручить за се або те, то вважайте цигана, чим він ручить і де його зарука? Відвічальний Агєнт і банкір складає заруку в державну касу. Зави повірите кому свій грін, чи то до перелованя, чи перелав до стар го краю, поверну переловані ся, чим і як хто ручить за ваш тяжко зарпачований грін. Я вложив в державний касі **СТО ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ.** як заруку для вас

Тому тимте, що треба уникати непевних банкірів. До наших послуг є старий, опитний Агєнт, який висилає 100 корон за \$20.43, 200 корон за \$40.85, 500 корон за \$102.00, 1000 корон за \$204.00. Продає шафкарти до Європи і до Америки, робить контракти, повновласти та полагодує військові справи, а усе те робить

дешево, совісно і точно.

Пишіть по подробиці курсу і ціни шафкарт.

Відповідаю відвратною поштою, а всяку порцу даю безплатно.

HENRY J. SCHNITZER

141 Washington St., New York.

Найвище забезпеченє \$100,000.00

Лічу лишень муштин!

Оспеціалізі-
раалізи слабо-
сти муштин.

Чи Ви сєте дитині анемію спеціалізовано оспеціалізує?

Занежичена кров; шкірні висипки; болі в роті, горлі і на язичі.

Чи Вам видаєсь замало? Чи чути Вам а рет і чи маєте несприятельні віддїли? Чи болить Ваш живот або аска? Чи маєте білі голови або аніс болі в кишках частях тіла? Я руку Вам за знамениту оспіку в несприятельних ситуаціях.

Недомогання мочеві; блудні молодости; запалення; корчі і неправильності артерій.

Чи не допустились Ви проступку проти прав здоровля і природи? Чи не відчуваете болі в хребті? Чи сєте важурно? Чи сєте надмірно перена-
слаблені і чи не тратите енергії? Чи чуєтеся немічні, пригнєблені і неспроможні виконувати Вашу працю як попередно? — Приїждіть до мене і я Вам поможу звалитися.

Порада і оглядини безплатні.

УРЯДОВІ ГОДИНИ: Від 10-oi рано до 4-oi вечора і від 6-oi до 8-oi вечора.

В неділі і свята від 10-oi рано до 1-oi вечора.

Dr. GEARY

151 West 23-rd St., New York, N. Y.

Вголосуючі ся по силі лікарському мусить аспіку се особисто до оглядини, позаяк лікарськими порадами самі лікує ся від дитини і старости. Не памітайте до нас, але приїждіть самі.

Одинона взірцево уряджена

ДРУКАРНЯ „СВОБОДИ“

затрудило добре вишочений друмарський персонал, посідає найновішій машини, а також різномордні гарні черенки і принаро.

Виконує

всяні друмарські роботи

точно, гарно і по низьких цінах.

Впов. Родимці, як тожє Відділи і члени Р. Н. Союзу по-
ляни в всяких друмарських роботах удавати ся лаше до своєї друкарні „Свободи“.